

Otvoritev sedemdesetega kongresa.

VSE VAŽNEJŠE NALOGE BODO PREPUŠČENE HOOVERJU

Senat in poslanski zbornica sta se sestala včeraj opoldne k zadnjemu zasedanju. — Skoro za gotovo pa se smatra, da bo tarif zavlečen. — Farmerska odpomoč bo odgojena, dokler ne bo Hoover sklical posebnega zasedanja.

WASHINGTON, D. C., 3. dec. — Umirajoči sedemdeseti kongres Združenih držav se je sestel danes opoldne, da reši zakonodajne probleme naroda. Voditelji v kongresu pa so prepričani, da se ne more lotiti dveh najbolj nujnih problemov, — farmerske odpomoči in tarifne revizije.

Ta vprašanja čakajo rešitve v posebnem zasedanju kongresa, katerega bo novi izvoljeni predsednik sklical meseca marca ali pa septembra.

Dočim so bile danes na dnevnem redu le formalnosti, se je vendar debatiralo med različnimi skupinami, česa naj se lotijo, predno bo Hoover otvoril novi kongres s povečano republikansko večino.

Farmerski blok, podpiran od drugih voditeljev, je skušal pregovoriti vse člane, da ni mogoča nobena farmerska pomožna zakonodaja v treh mesecih zasedanja sedanjega kongresa. Kot vzrok se je navedlo, da ni predsednik Coolidge predlagal nobenega nadomestila za veterano McNary-Haugen predlogo. Člani bloka so povdarjali zaželjivost, da se predloži farmsko predlogo Hooverju po 4. marcu, mesto da se jo predloži predsedniku Coolidgeu pred tem časom.

Zagovorniki tarifne revizije, — in ta skupina vključuje skoro vse člane, — so se dogovorili, da je praktično nemogoče sprejeti tarifno predlogo v dobi šestih mesecev. Nobena tarifna predloga ni bila nikdar sprejeta v omenjenem času. Sedaj veljavna postava je potrebovala devet mesecev za sprejem.

Pristaši posebnega zasedanja so porabili ves svoj čas z poskusi, da pridobe par voditeljev, ki so izumili načrt za sprejem pomožne poljedelske tarifne postave, ne da bi se vzelo vpoštev nujnosti, ki so se pojavile v tekstilnih in čevljarjskih industrijah Nove Anglije.

NOVA STRANKA V MEHIKI

V Mehiki je bila organizirana nova stranka, ki se imenuje Narodna revolucionarna stranka.

MEXICO CITY, Mehika, 3. decembra. — Danes je bila formalno objavljena organizacija nove Narodne revolucionarne stranke. Stranka je bila organizirana, da se udeležijo kampanje za izvolitev ustavnega predsednika proti koncu prihodnjega leta. Prednji predsednik Calles je član eksekutivnega komiteja.

Calles je izdal kot načelnik komiteja manifest, v katerem se pozivlja vse "revolucionarne elemente", naj se pridružijo stranki. V manifestu se glasi, da je v tem zgodovinskem trenutku organizacija stranke, ki zastopa različne faze javnega mnenja, potrebno, da se reši republika iz rok anarhije, v katero bi drugače gotovo padla vsled osebnega slavo-hlepa gotovih ljudi.

Tvorjenje strank pa se mora izvesti na temelju trdnih principov, da bo merodajna v državi "resnična demokracija".

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Coolidge se je vrnil v Belo hišo.

WASHINGTON, D. C., 3. dec. Predsednik Coolidge in njegova žena sta zopet nazaj v Beli hiši po njih počitnicah v Virginiji. Včeraj zjutraj je obiskal Coolidge neko cerkev v Stantonu, Va., kjer je bil oče predsednika Wilsona nekoč za duhovnika.

Usmrčenje črnega morilca.

BELLEfonte, Pa., 3. dec. — Potem ko se je izjavil zadnji priziv na gubernija Fisherja, je bil danes usmrčen v Rockview kaznišnici Rogers Dillsworth, črni morilec iz Philadelphije.

Predno so ga odvedli v smrtno celico, je priznal jezičnemu kaplanu, da je on ubil policista John Credy tekoma boja v neki philadelphijski speakeasy.

Byrd odjadral na Ledena polja.

WELLINGTON, Nova Zelandija, 3. decembra. — Dve dobavni ladji commanderja Richarda Byrda, poveljnika Antarktrične ekspedije, sta zapustili včeraj Dunedin proti Bay of Whales, da ustanovita bazo za južno-polarsko raziskovanje.

NOVOIZVOLJENI PREDSEDNIK HOOVER

je postal član Rdečega križa za prihodnje leto. Potrdilo za članarino mu je dala njegova sinova Mrs. Herbert Hoover, Jr., ki jo vidite desno na sliki.

STRUPENA PIJAČA JE ZOPET POSALA 28 LJUDI V BOLNICE

Moškega so našli mrtvega. — Drugo smrt pripisujejo deloma alkoholu. — Dve ženski nezvestni. — Policija išče vir zaloge v "speakeasies". — Število slučajev se množi.

Dva sta mrtva, 28 žrtev slabega alkohola se pa nahaja v bolnicah Manhattan in Brooklyn. Policija je včeraj iskala vir dobave.

Medvedje stražijo garažo.

HAVERSTRAW, N. Y., 3. dec. Dva velika medveda, kojih vsaki je vzravnani višji kot največji človek, sta v garaži Louis Hoyta vsako noč, da preprečita nadaljnje tatvine. Medveda sta vkročena, a nista prijazna tujcem.

Božični rum leži v bližini obali.

ATLANTIC CITY, N. J., 3. decembra. — Šest skuterjev, o katerih se domneva, da so obloženi z rumom, je zasidranih osemnajst milj od obali. Tako so objavili špijski obrežne straže.

Dijak utonil.

CAMBRIDGE, Anglija, 3. dec. Edvarda Weighta, mlajšega dijak, pogrešajo. Ob reki so našli prazen čoln, obleko pa v hiši z čolne.

Zaročenka princa iz Walesa.

LONDON, Anglija, 3. dec. — Neka temnolasa krasotica bo najbrž prihodnja kraljica Anglije. Ona je Lady Anne Maud Wellesley, stara osemnajst let, in hči markiza Douro iz Anglije. So glasno s tukajšnjimi poročili je brzojavljala prine iz Walesa vsaki dan iz Afrike ter se informirala glede njene zadnje bolezn. On je baje zaročen z njo, a noče objaviti tega dejstva radi bolezn njegovega očeta, kralja Jurija V.

HOOVER V REPUB. PERU

Peruvijsko glavno mesto bo srejevalo Hooverja s pompom. — Bojne ladje bodo oddale salute. Ceste bodo napolnjene z množicami. — Posebna postava je proglasila dan za narodni praznik.

NA KROVU BOJNE LADJE "MARYLAND", 3. decembra. — Herb. Hoover je zapustil Guayaquil v Ecuadorju na krovu bojne ladje "Maryland", da se napoti v Peru, drugo južno-ameriško deželo na njegovem potovanju dobre volje.

Oficijelni program za sprejem novoizvoljenega predsednika v Peru je bil včeraj objavljen.

Postava, s katero se je proglasilo dan obiska Mr. Hooverja za narodni praznik, je bila objavljena. V tozadevni proklamaciji se glasi:

— Obisk državnika, ki je bil poklican na najvišje mesto v svoji državi, je vzrok za najgloblje veselje v peruvijski republiki in njeni vladi. Vsled tega je bilo sklenjeno proglasiti njegovo ekselencio, Herbert Hooverja, novoizvoljenega predsednika Združenih držav, za častnega gosta naroda.

Kakor hitro bo zagledana bojna ladja "Maryland" v bližini Callao, bodo oddale ladje peruvijske mornarice salut eno in dvajsetih strelcev in oddale armadnih in mornariških aeroplanov bo odletel, da namizno spremstvo. Vse ladje v pristanišču bodo razobesile svoje zastave.

Zunanji minister bo oficijelno pozdravil Hooverja na krovu ladje "Maryland" in Mrs. Hoover bo pozdravljena od posebnega imenovanega komiteja žensk.

Hooverjeva skupina se bo izkrcala na oficijelnem pomolu. Pristanjske baterije bodo oddale predsedniški salut. Na pomolu bo pozdravila novo izvoljenega predsednika kongresna komisija, sodniki višjega sodišča, nadškof iz Lime in drugi. Župan mesta Callao bo imel pozdravni govor.

Hooverjeva stranka se bo nato odpravila v Limo, kjer se bo ustavila v ameriškem poslanstvu za kratek oddih, nakar bo odšla v predsedniško palačo, da se sestane s predsednikom Leguía. Ceste med poslanstvom in predsedniško palačo bodo obrobene od čet.

Ezra Meeker je umrl.

SEATTLE, Wash., 3. dec. — Ezra Meeker, zadnji veliki pionir Daljnega Zapada, je umrl danes zjutraj ob štirih.

Mož je bil znan po celem svetu kot personifikacija tipa priseljencev, ki so kljubovali vsem oštrstim Oregon poti. Pred kratkim je vzporedil isto potovanje z aeroplanom, kljub svoji starosti.

Trije ubiti v argentinskih izgredih.

BUENOS AIRES, Argentina, 3. decembra. — Policija je sporočila danes, da so bile tri osebe ubite in dve nadaljni resno ranjene v političnih bojih v bližini Avellaneda. Več moških je napadlo neko drugo skupino v restavrantu.

ŠTEVILO SMRTNI SLUČAJEV VSLED POTRESA JE NARASLO

Skupno število usmrčenih bo mogoče presegalo dvesto. — V razvalinah Talce, mesta s 36,000 prebivalci, so našli 108 trupel. — Lastniško škodo se ceni na dvanajst milijonov dolarjev.

SANTIAGO, Chile, 3. dec. — Pomoč so včeraj odposlali z veliko naglico, dočim je oficijelno štetje mrtvih izkazovalo 163 ter bo mogoče naraslo na dvesto. Še vedno manjka stikov z nekaterimi kraji, dočim so v številnih mestih le površno pregledali kupe razvalin, da se najde ponesrečene.

BOLEZEN ANGLEŠKEGA KRALJA JURJA

Poroča se, da se nahaja angleški kralj Jurij bližju smrti. — Srce je postalo slabše. — Dva posebna zdravnika sta bila pozvana.

LONDON, Anglija, 3. dec. — Domneva se, da kralj Jurij umira. Ob poldvanajstih danes zjutraj je bil izdan dodatni buletin, da traja še naprej oslabiljenje srca, ki je bilo prvokrat omenjeno v buletinu, izdanem ob osmih včeraj zvečer.

Poleg rednih dveh zdravnikov sta bila podpisana še dva nadaljna zdravnika, kojih eden je specialist za pljuča.

Malo pred eno uro zjutraj je bilo prihajanje in odhajanje zdravnikov in uradnikov v Buckingham palačo splošno in neprestano.

Sporočilo se je, da so dali kraljevskemu pacijentu kisik. Glasi, da se je tudi, da sta se nahajala ob dotičnem času oba kraljeva otroka, živeča sedaj v Angliji v družbi njih matere, kraljice Mary, v sosednji sobi, kjer sta čakala, da ju pozovejo k bolniški postelji.

Spanja, omenjenega v zadnjem buletinu, se ne smatra za dobro znamenje. Ko so danes zjutraj približ na desko izven kraljeve palače vznemirljive novice, je velika množica ki vedno čaka zunaj, planila na kralja.

Mesto Talca je bilo dejanski izbrisan, in osebe, ki so dospelo semkaj, javljajo, da znaša škoda 100.000.000 pezov ali nekako 12 milijonov dolarjev. Čete, ki so uveljavile vojno pravo, so prevzela vse zaloge živil, da preprečijo plenjenje. Blokirane so vse naprave spekulativ, da se poslužijo prednosti prilike ter navijejo cene.

Organizacije mladih mož so pomagale policiji na konju in požarni brambi pri vrstitvi stražne službe.

Pomožno delo v Talca je spravit v tek vojni minister Blanche, ki je poletel tjakaj z aeroplanom ter se vrnil včeraj semkaj. Predsednik Izbaez, ki se je mudil na jugu Chile, je pohitel v Talca. Vlada je sprejela pomoč, katero ji je ponudil Rdeči križ.

Tri križarke, ki si bila poslano v pristanišče Constitución, so sporočile danes, da je mesto močno trpetlo.

V celnem ducatu nadaljnjih mest in vasi so sklenili prebivalci, kojih domovi si bili pretreseni, spati v parkih in na prostih mestih izven bivališč.

Manjše potresne sunke v intervalih so čutili v Talci cel včeraj, snji dan in noč. Astronomski observatorij v Santi je včeraj registriral trideset potresnih sunkov. Iz mesta Constitución ni nikakih številk, vendar pa se domneva, da je bilo ubitih petdeset ljudi.

Pet jetnikov pobegnilo.

CHILLICOTHE, O., 3. dec. — Pet jetnikov je pobegnilo iz zveznega reformatoria včeraj ponoči. Stražniki so oddali par brezuspešnih strelcev.

naprej, da čita zdravniško ugotovilo glede nevarnega položaja kralja.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	500 \$ 9.30	Lir	100 \$ 5.75
"	1,000 \$ 18.40	"	200 \$ 11.30
"	2,500 \$ 45.75	"	300 \$ 16.80
"	5,000 \$ 90.50	"	500 \$ 27.40
"	10,000 \$ 180.00	"	1000 \$ 54.25

Štranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezavom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIM "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

22 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00		

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčijo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

BRITTENOV PREDLOG

Ravnanje kongresnega poslanca Brittena, predsednika odbora za mornariške zadeve, ni bilo kdo ve kako diplomatsko, vsekakor je pa visoki gospodi na obeh straneh oceana prekrizalo par dobro sestavljenih računov.

Kot znano, je Britten predlagal angleškemu ministrskemu predsedniku Baldwinu, naj imenuje poseben odbor angleškega parlamenta, ki se bo posvetoval z enim od borom, kateremu načeljuje Britten.

Posvetovanje naj bi se vršilo na kanadskih tleh ter naj bi se tikalo omejitve oboroževanja na morju.

Britten je s tem enostavno omalovaževal državni departament in predsednika Združenih držav.

Najbrž se je pregrešil celo proti takozvani Loganovi postavi, ki prepoveduje privatnikom razpravljati s tujimi vladami o vprašanjih, ki se tičejo izključno le vlad.

Toda Britten bi bil kriv le po črki, ne pa po duhu te postave, kajti on ni skušal svoji deželi škoditi, pač pa koristiti.

Nadalje se omenjena postava tiče samo slučajev, ko se privatna oseba pogaja s sovražno vlado, kar pa ni v tej zadevi.

Toda zastopniki našega kongresa in angleškega parlamenta se ne bodo sestali, da bi razpravljali o vprašanju, ki je največje važnosti za obe deželi.

Zadevo je treba smatrati za zaključeno.

Angleški ministrski predsednik Baldwin je kongresniku Brittenu zelo prijazno odgovoril, pohvalil njegov načrt, obenem pa izjavil, kar je povedal tudi v angleški poslanski zbornici, namreč, da je predlog neizvedljiv, češ, da se morajo taka posvetovanja vršiti med zastopniki vlad, ne pa med zastopniki parlamenta.

Pa tudi če bi se vršila nameravana konferenca, bi bila povsem neeficijelna značaja, in Briten bi ne mogel o izidu poročati v ameriškem kongresu.

Ministrski predsednik Baldwin ni Brittenu direktno odgovoril, pač pa potom angleškega poslanstva v Washingtonu.

Angleški poslanik se je dalj časa posvetoval z našim zunanjim tajnikom Kelloggom, in šele po tej konferenci je bil odgovor dostavljen.

Bil je uljuden, obetal pa ni ničesar.

S tem je postavljena debela pika za Brittenov predlog. Stvar se je natančno tako končala, kot so vsi domnevali, da se bo.

Značilno pa je, da je Brittenov predlog angleško časopisje jako pohvalilo. To dokazuje, da je včasih dobro, če človek ubere kratko pot v namenu, da pride čimprej do zaželenega cilja.

Zadeva jasno dokazuje, da si prebivalstvo obeh držav ničesar bolj ne želi kot da bi bilo vprašanje glede omejitve oboroževanja na morju čimprej mogoče rešeno.

V komentarjih glede Brittenove zadeve je prišla ta želja tako v Angliji kot v Ameriki do polne veljave.

Velikanka.

V London je prišla 17-letna Avstrijka Martina, da se v družbi pritlikavcev pokaže Angležem. Pripraviti so ji morali posebno posteljo.

Ogromno zrakoplovno ladjo

je sklenilo zgraditi Aviačično-kemično društvo v Moskvi.

— V Leningradu zgrade veličansko pristanišče za zrakoplove, ki bo osrednja postaja za zračni promet Amerika—Evropa—Azija.

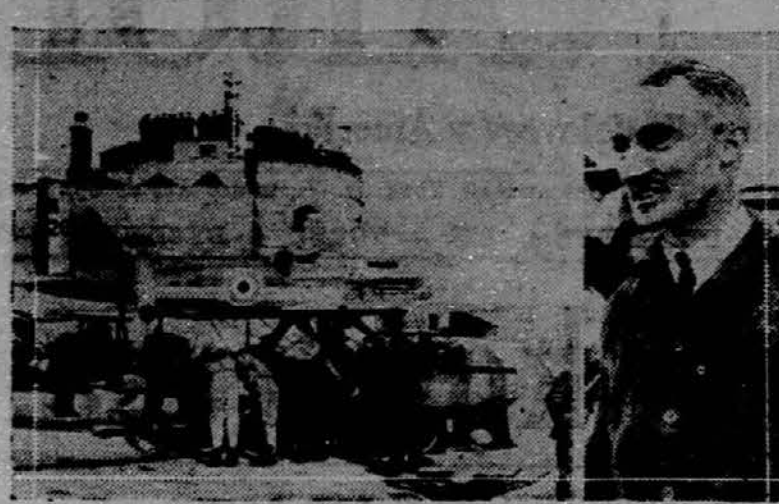
Sovjetske revolucionarne filme

pripravljajo v Moskvi. Pravi kar filme "Pot navdušenih", "Imperialistična vojna" in "Mednarodna solidarnost".

Stakla velikaja.

V vasi blizu Cosenze v Kalabriji je ušla volkulja, ki je besno popadala ljudi in živino. Slednji je steklo sver ustrelil neki kmet. — Volkulja je obgrizla 72 oseb.

NAJHITREJŠI LET ALBO NA SVETU

je angleški poročnik d'Arcy Greig, ki je s svojim aeroplanom vozil z naglico 319 milj na uro. Na levi vidite njegov aeroplan, ko ga upravljajo mehaniki v red.

Dopisi.

Glenfield, N. Y.

Na našem Top Hillu že tri dni neprestano sneži. Zdi se nam, da nam ne bo kazalo drugega kot mufati s trebuhom za kruhom. Tukaj nas je par Slovencev, ki smo bili zaposleni v gozdu, odkar je pa sneg zapadel, je pa se zaslužek po vodi. Slovenski družini sta tukaj samo dve.

Rojakom ne svetujem sem hoditi za delom, ker ga je težko dobiti. Na žagi plačajo za deseturno delo \$3.75. Zdi se mi pa, da bodo tudi žago zaprli, ker nimajo lesa navoženega.

Pozdrav vsem zavednim gozdarjem!

John Marinskič.

No. Chicago & Waukegan, Ill.

Te dni smo pokopali Petkovskega očeta. Običaji o takih prireditvah so v enem oziru do pičice podobni onim na Vrhniki, v drugem pa zopet vse najmoderneje.

Pokojnika tu vozijo v mrtvaškem vozu, pri nas pa nosijo rakev na ramah. Za pogrebom tukaj dolga vrsta avtorov s sorodniki in znanci, v tem slučaju kakih 30, pri nas pa gre za pogrebom kratka ali dolga vrsta ljudi, kakoršna že je bila osebnost pokojnika v življenju.

Pogreb tukaj ne napravi tako tipkega in bridkega vtisa. Zemlja nagromadljena poleg groba je pokrita vsa z lepo zeleno ruševino. Istotako stene notranjosti groba z umetno zeleno ruševino, prostor okrog groba v zelenih preprogah. Da si niti čevljev ne omežeš. Zagrebajo šele potem ko že vsi pogrebeci odidejo ter ne sliši nihče vtoplega tobena grude na krsto.

Krstu tu so tako krasno izdelane, da izgleda kar potratno usipati zemljo na tako krasen izdelek. Notranjost krste tukaj je vse v svili, pri nas doma pa mnim položijo za večno posteljo nekoliko oblance in vrečo zaganja pod glavo. Pri nas se torej bolj njema primitivnost pogreba z človeškim življenjem in rekom, ki pravi: — Nič si bil in v nič se boš spremenil. Tega seve tu ni mogoče, ker tudi če je družina v največji potrebi, za pogreb mora biti, ker če bi mož svoji ženi napravil primitiven in reven pogreb, bi ljudje rekli: rad je ni imel. Enako v nasprotnem slučaju ženi o pogrebu moža.

Meri za mojo osebo šest desk, malo oblance in zaganja, rož pa samo vsajenih na grob.

Če presojamo sinovo ljubezen do očeta s pogrebom, jo je Frank Potkovšek izkazal v polni meri. Nosili pa so pokojnega iz hiše žalosti ter potem v cerkev in na voz sami Vrhučanje in sicer trije vašani in trije brežani, John Rep, starejši, Fr. Furman (Primercov), Jakob Leskovec (Glažarjev), John Hodnik (Zontov) ter

Frank Hodnik in Ignac Hodnik (Zontičev).

Pogreb je bil z mašo. Tukajšnji župnik Azbe je opravil pogrebne obrede, pogrebne posle pa zavod Petersen & Wetzel.

Pozdrav!

Jože Zelenc.

Oakland, Cal.

Ker vsakdo začneja, kako je z delom, bom tudi jaz malo popisala o tem. Delavske razmere so bile še dovolj dobre poleti, sedaj, ko pa zima prihaja so pa že na več krajih začeli odpustati delavce, oziroma krajšati delavni čas.

Tukaj je krasno vreme in trava zeleni, ker je bilo malo dežja pred par tedni.

V Sheridan, Cal., je 20. novembra umrl Mr. Joe Debeljak, naš dolgoletni prijatelj in naročnik Glas Naroda.

Pokojni je bil dobro poznan v San Franciscu, kjer je živel mnogo let. Bil je pravi junak, visok čez šest čevljev. Umrl je za jetiko. V Sheridanu je imel lepo urejeno farmo, na katero je bil jako ponosen, a smrt je mu prekrizala vse račune.

Pokojni je bil doma nekje z Notranjskega.

V Sheridanu, Cal. zapušča ženo Marijo, v Californiji pa brata Antona.

Počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda!

Josephine Kausek.

NOVI COLUMBIA REKORDI.

Za mesec december je Columbia gramofonska družba izdala zopet par novih slovenskih rekordov.

Vsak, ki jih bo naročil, bo zadovoljen z njimi. Krasna in očarujoča je Šubeljova pesem "Sveta noč". Naši stari znanici Miss Udovitch in Lousche sta nas presenetili z dvema narodnima. Posebno dovršeno sta zapeli "Treba ni, treba ni..." Kdor hoče slišati izvršeno igranje harmonike — in kateri Slovenci ga ne sliši rad, naj naroči Špekovo "Koračnice". Harmonist Špek je na svojem instrumentu neprekosljiv. Nove rekorde vsem rojakom toplo priporočamo.

Smrtina kosa.

V Gradcu je umrl znani jezuit p. Viktor Kolb.

— Umrl je francoski kipar Bar-

Politična tatvina.

V stanovanje glavnega urednika "Narodne politike" dr. Janda je bil izvršen političen vlom, pri katerem so storilci, ki še niso znani, prebrskali vse stanovanje. Niso pa odnesli nič drugega, kakor manuskripte bivšega finančnega ministra dr. Rašina.

ROJAKINJE v WAUKEGAN in No. CHICAGO

Prejela sem veliko novo zalogo
ŽENSKIH KLOBUKOV, VELIKA IZBIRA
SVILENIH in VOLNENIH NOGAVIC
ter VSAKOVRSNIH OVRATNIH ŠERP
PRIMERNA BOŽIČNA DARILA
POSTREŽBA TOČNA. CENE ZMERNE
ELITE MILLINERY SHOP
10th Street and Adams Street
Mrs. M. GROM, lastnica.

Gledališče-Glasba-Kino

Ga. LOVŠETOVA O SLOVENSKE PESMI.

Janko N. Rogelj.

Naša umetnica ga. Pavla Lovšetova je imela med ameriškimi Slovenci štiri koncerte. Dva koncerta sta se završila v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, potem v Farrell, Pa. in zadnji koncert v Slovenskem narodnem domu v Newburghu, Ohio. Njen prihodnji koncert bo v Slovenskem delatskem domu v Collinwoodu, na dan 9. decembra. V mesecu januarju odide v Chicago, La Salle, Milwaukee in Sheboygan, potem v Lorain in New York. Druge slovenske nasebine nameravajo povabiti umetnico, toda nimajo odločenih še dni, kar pa se pričakuje vsak čas.

Po prvem koncertu v Clevelandu se je slišalo mnenje posameznikov, zakaj je vseboval njen prvi koncert samo slovensko pesem, saj je ena operna pevka. Na programu je bila arija iz opere "Gorenjski slavček".

Povedal sem to mnenje ge. Lovšetovi ter jo tudi prosil, da naj mi pojasni njeno stališče in vzroke, zakaj ni njen prvi koncert vseboval mednarodne glasbe.

Gospa se je prijazno nasmejala ter rekla: "Prav rada ustrezam vaši želji. Menim tudi, da ne bi bilo prav, ako ne bi tudi ameriškimi Slovincem povedala to, kar sem preizkusila na prejšnjih turnejah ter si štejem sedaj v izpolnjevanje moje dolžnosti".

Situacija je sledeča:

"Ko so me pozivali moji rojaki v Italijo in Nemčijo na koncertna gostovanja, so vedno izražali željo, da zapojem na koncertu slovensko pesem, bodisi umetno ali narodno. Ugledni rojak, ki je živel v inozemstvu nekaj let v stiku s kulturnimi delavci raznih narodnosti, mi je rekel nekoč:

"Naša pesem je nekaj, česar ne slišimo od drugih pevec, pa naj si so to še taki svetovni zvezdniki. Oni pojejo tisto, kar so napisali sinovi velikih narodov, za nas

William J. Locke.

znani angleški pisatelj, ki je pred kratkim dospel v Ameriko ter se nastanil v Hollywoodu, Cal.

pa je to, četudi včasih silno lepo in občudovanja vredno, vendar le odmev tujega srca. Prav je, da se naslajamo na lepoto drogovodne umetnosti, toda, kdor bi ljubil le to in zanemarjal domačo kulturo, bi bil podoben tistemu, ki bi se oklenil z vsem sreem poslovnjenca, svoje lastno malo dete pa bi zaničeval, ker morda ni tako lepo ali veliko kot oni drugi. — V drugi vrsti pa je potrebno, da tudi tujci začno c nas soditi drugače kot doslej. Če boste prihajali med nje s francoskim, nemškim ali laškim programom, bodo pač ocenili Vašo osebo znanje, nikdar pa ne Vaše slovenske kulture. Rekli bodo: Slovenci imajo talentirane pevce, ki gredo lahko po svetu s svojo znanostjo, nimajo pa lastne kulture, ki bi jo mogli sveta pokazati. Kjerkoli boste hodili, pokažite, da smo sicer majhen narod, toda kulturni, ki ima veliko željo po napredku in mnogo dobre volje, da ohrani in poveča, kar je pristno našega v narodni izobrazbi. In če tudi to, kar smo doslej ustvarili ni največje, vendar je del naše duše, ki je ne smemo nikjer zatajiti, ampak jo moramo v kolikor mogoče lepi obliki predstaviti tujcem, da bodo vedeli, da živimo kot izobražen narod, ki dela in stremi za napredkom".

"Teh besed sem se spomnila, ko sem sestavljala program za svoj prvi koncert v Ameriki. Cleveland, O., drugo največje slovensko mesto naj čuje na prvem koncertu samo slovensko pesem, rojakom v bodrilo, drugorodcem v dokaz, da imamo tudi mi nekaj svojevrstnega. Žal, naša mlada kultura ne premore na primer velikih opernih del, iz katerih bi mogel pevec vzeti zaključeno arijo za koncertni program. Naše opere iz preteklega doba so bile pač prvi poskus, ki se ne morejo meriti z operami drugih narodov. Opere iz poslednje doba pa so pisane v modernjši obliki, kjer ne najdemo samostojnih velikih arij, ki bi se dale uporabljati tudi za koncertne nastope.

"To sem vam morala povedati, ker se je od raznih strani čulo vprašanje, zakaj na prvem koncertu — razen arije iz "Gorenjski slavček", nisem izvajala nič operne glasbe. Da pa bo ustrezno tudi ljubiteljem operne umetnosti, sem se odločila, da priredim za svoj koncert v Collinwoodu, dne 9. decembra operni večer, ki bo vseboval velike arije iz klasične in romantične dobe največjih glasbenih mojstrov poleg umetne in narodne slovenske pesmi".

DUNAJSKA ŽEJA

V mesecih junij, julij in avgust letos so popili na Dunaju 1.709.000 lj pivu v vrednosti 144 milijonov šilingov.

Peter Zgaga

BULLETIN

KAJ PRAVIJO
IZVEDENCI
O NENADNEM
IZGINUTJU

O Petru Zgagi še vedno nobenega sledu.

MNEJNA STROKOVNJAKOV
SI NASPROTUJEJO.

"Babe so ga!" — trdi stara devica, ki ima že dosti izkušenj v ljubezni.

"Trd je," — je znanstveno ugotovil dragi rojak iz Downtowna.

Danes je že terek, toda o Petru Zgagu ni še nobenega javnega sledu. Uredništvo ima nekako sled, o kateri upa, da bo uspešna, toda o tem v jutrišnji številki.

Vsi soglašajo, da se ni vdrl v zemljo, kar nam daje dosti upanja, da bo kmalu zopet šaril po tej koloni.

IZJAVA TONETA POLPETE.

Danes se je zlasil v uredništvu ugleden rojak iz Downtowna Mr. Tone Polpeta ter podal naslednjo strokovnjaško izjavo:

— Ne rečem, da ne pijem. Pijem že izza svoje rane mladosti. Moja rana mladost na ni bila z rožicami posejana. Presneto si že moral garati, če si si ga hotel v nedeljo ali ponedeljek pol literka privoščiti. Toda bil sem vedno neustrašen in sem se vedno boril za svoje ideale. Prvič sem se ga napil po birmi, potem pa večkrat, zadnje čase mi je pa ta navada prešla že v mesu in kri. Zadeva je sicer zvezana s precejšnjimi stroški, toda kranjska kri ne sfla, mi Slovenci se ne damo! Glede Petra Zgaga bi jaz rekel, da ga je vino. To se je že marsikomu pripetilo. On ni ne prvi, ne zadnji. Mlado vino ima hudo moč. Mlado vino še v želodu zavre in tisto je nerodno. Skoro hujše kot da bi po glavi ropotalo. Običajno pa tudi po glavi ropota. Dasi imam dolgoletne izkušnje, še danes ne morem natančno ugotoviti, kakšne so sistematične posledice osemnajstega amandamenta Združenih držav. Upam, da bo ta moja izjava dosti pripomogla k razjasnitvi tega dinamičnega položaja ter nudila priliko, da čimprej pozdravimo svojega prijatelja Petra Zgago z mnogobrojnim življenjem! Še en kvart ga daj, Marjanca! Na moje zdravje!

KAJ PRAVI STARA DEVICA.

Komaj se je Mr. Tone Polpeta odgnal, je že privršala v urednišev devotindvajset let stara devica Miss Mariška M. ter z dvema besedama pojasnila sledeče:

— Babe so ga! Jaz pravim, da so ga babe. Babe so ga. Se mi je zdelo, da ne bo imela stvar dobrega koneca. In prav dam babam, če so ga. Saj je bil zadnji čas že od sile. Saj ni drugega dela kot prav preklet šinfal čez nas. In zato so ga, in prav jim dam, če so ga. Škoda, da nisem bila zraven, ko so ga. Da bi ga še jaz malo, preklet! Kdo ga je pa, če ga niso babe? A? To vas vprašam: Kdo ga pa je, če ga niso babe? In prav jim dam, če so ga. Absolutno. Saj nazadnje že ni bilo mogoče izhajati z njim in s tistim njegovim grdim, neizobraženim gobecem. Ali je sploh to kaka izobrazba, preklet! Marsikaj sem že preprovala na svetu, da bi pa taka kletica kot Zgaga neznaj spol v nič devala, nak, tega pa ne prenese moje plemenito srce. Zato še enkrat pravim: — Babe so ga! In prav je, če so ga.

Urednik je je uljudno spremil do vrat in vrata previdno zaklenil za njo, pa je gospodična še po vratih razbijala in precej ališno trdila, — da so ga babe...

POVIŠANE OBKESTI ZA VLOGE

Sklenili smo zvišati dosedanje obrestno mero za
vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT od 4% na

4 1/2%

ter bomo pričeli s tem obrestovanjem

1. JANUARJA 1929.

Z ohirom na to priporočamo rojakom, da zvišajo
do tedaj svoje vloge.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

DOKAZ ZA ZVEZO Z DRUGIM SVETOM

V lodnoskem spiritističnem društvu je predaval zdravnik dr. Kel-sing o čudnem slučaju, v katerem so sanje odkrile resnico, ki je sedaj potrjena s sodnimi spisi.

James Chassin je bil bogat farmer Imel je štiri sinove. Najstarejšemu je bilo ime Marshall in njega je imel najrajši. Oče zbolil na influenco, napisal oporoko, v kateri postavi za edinega dediča najstarejšega sina, in pošlje testament notarju. Nu, Chassin je ozdravel in oporoka je obležala.

Prisel pa je dan, ko je vzel far-mar v roke biblijo. Čital je star-i zakon in je prišel do tja, kjer je opisan očetov postopek z Jako-bom in Ezavom. Čitanje ga je močno prevzelo. Spoznal je, da ni ravnal prav, ko je zapisal pre-moženje samo enemu sinu. Zato je vzel pero drugič v roke in je napisal nov testament, ki ga pa ni nesel notarju, ampak ga je na-lepil v biblijo natančno med tista dva lista, kjer se bere zgodba o Ja-kobu in Ezavu. Da je prenapredil oporoko, ni povedal nikomur; sa-mo v žep svoje suknje je vtaknil listek z opozorilom, naj po njego-vi smrti sinovi pazljivo berejo bi-blijo, ki jim bo marsikaj povedala.

Starega farmerja je kmalu nato zadela kap. Sinovi so ga poko-pali in šli k notarju, kjer so raz-pečatili testament. Silno so se ču-dili, da je oče zapustil vse premo-ženje samo enemu. In začel se je prepri, ki je brate razdvojil. Mar-shall, ki je bil edini dedič, je ostal na farmi ostali trije pa so se raz-kropili po svetu.

Najmlajšemu sinu se je leto-sneko noč sanjalo, da je prišel k njemu oče v suknji, ki jo je nosil zadnjo zimo pred smrtjo. Držal je roko v žepu in ga je mlo gledal. Ko je prvič sanjal, je menil, da je to izdelek težkega železea. Toda sanje so se kmalu ponovile. In sicer natančno v isti obliki. To je sina opozorilo na očetovo suknjo. Šel je na farmo, poiskal očetovo suknjo in našel v žepu zašit listek z besedami: "Čitajte biblijo!"

Sin je začel iskati Sveto pismo po hiši, a ga ni našel. Brat mu je povedal, da je prodal biblijo z drugimi knjigami vseh nekemu starinarju. K temu se je zdaj na-potil mladi farmerjev sin. Kupil je knjigo, jo prelistal — in našel v svoje veliko začudenje testa-ment, v katerem je razdelil oče za-puščino na štiri enake dele.

Listino je predložil sodišču, ki je razveljavilo določilo, da je Marshall edini dedič Chassinovega premoženja. Komisija je oce-nila farmo in jo razdelila na štiri enake dele med štiri brate.

Sodne listine hranijo sedaj raz-lago o čudovitih sanjah najmlaj-šega farmerjevega sina v arhivu, spiritisti pa se nanje sklicujejo v dokaz, da obstoji neka zveza med živimi in mrtvimi, med našo zem-ljo in drugim svetom.

Prišedša iz ječe — zblaznela.

Iz kaznišnice v La Rochelle so po 23-letni ječi izpustili na svobo-do morilko Aulier. Ko je prišla na kolodvor, je raztrgala ves svoj za-sluzek, ki ga je priljubila v ječi v teku 23 let — zblaznela je. Od-dali so jo v blaznico.

Na Dunaju si je zasebnica Eva Ozarny, ki je pred kratkim prišla iz tuznice, polila obliko s petroljem, si s kuhinjskim nožem razparala trebuh, zažgala obliko in goreča bežala na ulico, kjer se je zgrudila.

Noblovo nagrado za medicino

so priznali letos prof. Ch. Nicol-le-u, voditelju Pasteurjevega za-voda v Tunisu.

Nicolle je odkril, da prenašajo pegavo mrzlico uši.

Razbojniški napadi na vlake v Grčiji.

Na orijent-ekspresni vlak, ki prihaja iz Aten, so že drugič te-kom tedna streljali neznamni aten-tatorji pri postaji Domokos v Té-saljii, vendar ni bil nihče ranjen.

V Chicago in Joliet, Ill.

Piše: Jože Zelenc.

Med Waukeganom in Chicago je približno ista razdalja kot med Greenwich, Conn., kjer sem bil po-prej več let, pa New Yorkom ali Brooklynom. 40 milj pa si tam.

Bil sem v Chicago v tem času večkrat, parkrat pri naročnikih Glas Naroda, katerih je tam lepo števílo, parkrat pa z Ančko na obisku pri naših Vrhničanih, kate-rih je tam kak dueat. V glavnem sem bil pri mojem sošolcu iz enaj-ste, Matt Cukale, kateri ima v Ci-cero lepo zidano dvodružinsko hi-šo. Njegova žena Mary, je pa Go-renjka z Jesenic. Billa sva pri njih lepo sprejeta in gostoljubno po-strežena, za kar jima najlepša hvala.

Matt Cukale opravlja pri Mut-tual Globe zavarovalni družbi u-gledno in dobro službo nadzorni-ka agentov, kateri se žnjim vsa-ko dopoldne sestanejo pri banki-ter mu izročijo nakolektano zava-ralnino, on pa za družbo deponi-ra v banko.

Kjer je Matu znan vsak del in vsaka cesta v mestu, je šel večkrat z menoj do naročnikov, dokler se nisem v mestu nekoliko orijenti-ral, ter me je z dosti Slovence po-znal, ter mnogo pripomogel pri pridobivanju novih naročnikov, zakar mu še posebej izrekam naj-lepšo hvalo.

V nedeljo nas je odpeljal Matt k svojemu bratu Andreju, kateri ima na W. 24 Place lepo 4 družin-sko apartment poslopje, nato pa k vrhniškim znancem Valentnu Me-secc in Louisu Mesecc, kamor je prišel tudi John Turk. Razume se, da je bilo največ pogovora o Vr-hniški, Močilniku in dobri kapljici, katere je letos že vsak precej naprešal, ker grozijo je bilo raz-meroma po nizki ceni.

Popoldne pa smo si ogledali za-nimivosti mesta.

V bližini Michigan Ave smo si ogledali ogromni Soldiers' Field Stadium, v katerem se je vršil pred-par leti Evhar. Kongres. Poleg je veliko poslopje muzeja, potem kra-sen Buckingham vodomet, okrog vsega pa široki bulevardi za av-tomobiliste. Napravljen je od oba-le ven na jezero tudi miljo dolg pomol — Municipal Pier — za pristajanje parnikov, na koncu pa je obsežna plesna dvorana, v ka-teri lahko pleše na stotine parov naenkrat. Okrog je veranda in klo-pi za ljudstvo, da se hladi v po-jetju. V dvorani je tudi radio od-dajna postaja.

Chicago ima lepe in obsežne par-ke. V Humboldt Parku je velik spomenik generala Kosciuska, ka-teri se je bojeval za Združene dr-žave.

Poljakov je v Chicago baje o-krog pol milijona.

Tudi Lincoln Park je zelo ob-sežen. V Garfield Park so naj-večji botanični vrtovi na svetu. V Douglas Parku je impozanten spo-menik Čeha Havlička.

Čehov šteje Chicago okrog 300 tisoč.

V Cicero imajo posebno krasno stavbo Sokola Olympic, katera je stala en milijon in pol dolarjev. Notri so prostorne dvorane, trgo-vine, restavracije, vsepovsod pa sama češka imena.

Slovencev pa je v Chicago okrog osem tisoč. Njih centum je bolj okrog 22. ceste in Lincoln St. Pa tudi v drugih delih mesta jih mno-go stanuje.

Slovenskih trgovin je največ na zap. 22. cesti. Tam najdemo slo-venskega grocerja, mesarja, briv-ca, krojača in čevljarja. Obsežen Hardware Store ima Mr. Kos-mach.

Tam sem videl in govoril z nji-hovo slepo hčerko Justino, katera je zgubila vid v tretjem letu sta-rosti. Rekla je, da se je v usodo že čisto udala in privadila. Miss Kosmach je zelo prijazno in dru-žabno dekle ter zelo nadarjena pevka. Pela je že tudi za radio. Videj sem tudi lepe predmete nje-nega dela iz korald in pletenin. Slepici imajo res posebno nadarje-nost.

Zvečer smo se vozili mimo hotela na kojega strehi se je že iz dalja-vi videlo v velikih črkah napis — "Hotel Lakota".

Mislil sem si da izmed Sloven-cev gotovo ne gre nihče obedovat v njihovo restavracijo. Posebno slabo reklamo pa bi si delali s tem imenom v Ljubljani.

Peljali smo se tudi mimo hotela kjer je stanovala romunska kra-selja za časa njenega obiska v Chicago. To je Drake Hotel. Tudi ime tega hotela, izgovorjeno v angleščini, bi v Ljubljani čudno zvenelo. Tu pa je eden najelegan-nejših hotelov.

Na So. Garfield Blvd. smo vide-li veličastno stavbo katoliške cer-kve sv. Basilija. Zidana je čisto v obliki turške mošeje z kupolami in ozkimi visokim stolpiči. Veljala je čez milijon dolarjev.

Od tam smo se pripeljali na njadaljšo cesto mesta, 30 milj dol-ga Western Ave., ki je spjelna od enega do drugega konca mesta Chicago. Počez je mesto široka od 8 do 14 milj, prebivalstva pa ima blizo 4 milijone.

V mestu je tudi mnogo vsako-vrstnih tovarn. V Western Elec-tric je zaposlenih 42 tisoč ljudi. Izdelujejo telefonske in druge elek-trične aparate. Crane Co. produ-cira izdelke za plumbarske potreb-sčine ter zaposluje 40 tisoč delav-cev. V tovarni McCormack izdelu-jejo vsakovrstne peči, poljedelske stroje itd.

Zelo zanimivo, kar smo si ogle-dali je bilo obratovanje v velikih klavnicah — Stock Yards, kjer se pobijejo in zakoljejo dnevno na tisoče vsakovrstne živine in drob-nice ter so za vsako vrsto posebni oddelki.

V oddelku za govejo živino u-driha eden vsake goved z teškim kladivom parat, da jo omami in zvrne v klavnico. Tam ga že drugi ovije z verigo za zadnjo no-go ter potegne z mehanično pri-pravo pod strop, drugi ga nato za-bode da odteče kri ter se potem pelje v zelo počasnem tempu vi-šeje na podstropnem kabelnu na-prej. Delavci stoje v vrsti ter vsak opravi nekaj dela pri raztelesenju. Iz kože je kar mimogrede. Drugi zopet potegne ven drob, na mizi poleg ga pregleda uradnik zdrav-stvenega departmeta in tako pri-de v razmerno kratkem času go-vedo lepo očiščeno v polovicah, ka-tere slednjič zvagaajo in obesimo v hladilnice, kjer vise v dolgih vr-stah pripravljene za odpremo.

Polovice tehtajo od 500 do 1000 funtov, kakor je rejena živina. Uslužbenec nam je razložil, da pride iz Kanade posebno slaba in mršava živina ker ni dobro krm-

lena ter se prodaja kot meso II.

Na približno isti način je pro-ces pri teletih in koštrunih, le da pri teh gre vse hitreje, ker so ži-vali manjše. Prašče obesijo pa kar po vrsti na veliko leseno kolo. Ko pride naokrog ga potegne kabelj-ska veriga v vrsto, mesar pa jih z nožem naglo zabada, ko se vrste mimo njega. Prašči niti preveč ne eviliijo, ker so že nekako resig-nirano pripravljani na smrt. Vo-zečim se na verigi oddteka kri v žleb na koncu pa zdrsnejo po vrsti v vročo kopelj, da se ščetince po-tem lažje obrije. Nadaljni proces je pa zelo hiter. Razrezan je na kose za šunke in slanino. Kar ni za razprodajo v kosih, gre v stroj kateri vse zmleje, od tam zopet v drugi stroj za klobase, kamor ga mečejo z veliko lopato.

Lep je pogled v ogromne sušil-nice, kjer vise v dolgih vrstah le-po orumenele šunke, slanina in klobase, kar se suši je nekaj ur ter je sposobno za na trg.

Na drugi strani klavnice čaka na lastni železnični progi cele vr-ste vagonov, na katere nalože vsa-kovrstne mesne izdelke, kar se od-pelje na vse strani po Ameriki.

V klavniceh zaposlujejo družbe Swift, Armour, Wilson in druge do 120 tisoč ljudi. Človek se le vprašuje, od kje pride vsakdan to-liko živine.

Kdor pride slučajno v Chica-go, mu je ta obrat v klavniceh res vredno pogledati.

Ogledali smo si tudi mesto, kjer sta postavljena Meštrovičeva in-dijanca na konjih, pri katerih pa je še vedno nekaj delavcev zapo-slenih okrog podstavkov. Slovesno odkritje pa bode baje v kratkem.

Vozčki se zvečer proti domu iz-ostreja mesta nam pridriži nasproti vrsta policajev na motorih kole-sih, mahajočih z rokami; zname-nje naj vozimo za krajem ceste. Tako za njimi pa vrsta avto, v katerih se je vračala na kolodvor posadka Zeppelina, katera je pri-šla iz N. Y. v Chicago na kratek obisk. Videti so bili vsi razigrani in dobre volje. Prav gotovo so da-li v Hotelu Stevens kaj boljšega kot pol procentu opivo. S tem je bil tudi končan naš dan izleta in zanimivosti.

Obiskali smo drugi dan v Lyons, Ill. tudi vrhniškega rojaka Franka Medica in njegovo ženo Katro z Bleda. Obujali smo spomine, ka-ko smo se vozili leta 1920 na Pre-sident Wilson skupaj v Ameriko, in kako je Katra prevarila finan-čne stražnike na postaji Verd pri Vrhniški, ko je en tavžentar "za-delala v veliki gumb pri svoji suknji. Takrat še je bilo namreč do-voljeno za prenos čez mejo samo sto dolarjev na osebo, potujočo v Ameriko.

(Konec prihodnjic.)

Mi se čudimo...

Piše X. X.

Vse polno čudnih stvari je v domovini, pa tudi v Ameriki jih je, da je groza.

Vzemimo, naprimer Hoverjevo "good will" potovanje v Južno Ameriko.

Hover hoče toraj oživetiti dobro voljo med obema kontinentoma, med združenimi Državami in re-publikami Južne Amerike, in Hover hoče storiti to — z bojno ladjo.

Joj, joj, ali je to čudno! Ali to ne pomeni toliko, kakor s palico prijateljstva iskati?!

Zakaj hoče Hover povečati "do-bro voljo" med obema kontinen-toma? I, menda že zato, ker do sedaj ni bilo opažati predobro-volje tam z Jugom. In zakaj nam do sedaj Južna Amerika ni bila na klonjena? I, menda zato ne, ker se nas je bala. Južna Amerika se je vedno bala in se še danes boji a-meriškega imperijalizma, ameri-ške nadvlade.

Hover pa je odšel sedaj z bojno ladjo Južni Ameriki dokazovat, kako miroljubne namene imajo Združene Države.

Toda, boš rekel, dragi rojak, z bojnimi ladjami se vendar ne do-kazujejo mirni nameni! Seveda ne, dragi rojak, ali baš to je nekaj novega, nekaj čudovitega, nekaj prečudnega. Na tako idejo dobre volje bi prišel le še... in no ja, Hover.

Sicer pa so bili naša mati bolj diplomatični, kadar smo imeli sla-bo vest, ker smo klatili hruške. Na-ša mati so palice za hrbtno drža-lj, nas pa sladko klicali k sebi: — "Janeček pojdi sem, ti bom nekaj dala!" In če smo prišli blizu so nam mati res nekaj dali, da sta nas vročina in mrz sprehajala.

Hover ni tako diplomatičen, Hover južnjakom šibo vnaprej ka-že, menda zato, ker južnjaki ni-majo slabe vesti, saj niso ameri-ških hrušk klatili, pač pa so Ho-verjevi rojaki naranče in limone kradli.

Kaj pa naj pomenja Hoverjeva bojna ladja?

Hoover hoče reči republikam v Južni Ameriki:

Vi ste do sedaj vse preveč kri-čali, kadar je kateri izmed nas prišel po kako mizerno narančo in limono, vse preveč ste kričali, kadar ste dobili par mizerih batin. Tega kričanja mora nestati. Ka-zati morate dobro voljo napram nam tudi takrat, ko vam naše ravnanje ni po volji. To je medna-rodno prijateljstvo, to je dobra volja katero hočem med vami po-večati! Evo moje bojne ladje!

Ali bode Hover uspešen? Nam se zdi, da ne.

Južnjaki bodo bežali od Hover-

jeve dobre volje, kakor vrag od že-gnane vode.

Iskali si bodo zavetja, zavezni-kov, in zaveznike bodo prav prav lahko našli. V zameno pa bodo morali končno tudi zaveznikom dati istotako "dobro voljo", ka-koršni oisče pri njih Hover sedaj. — Hover ih pa klat, kaj!! — bo rekel naš Ljubljčan.

Jaz vas pa vprašam, ali niste čitali, da je šel Hover z bojno lad-jjo tudi ribe lovit?

Tako je! Kaj takega pa še ne, kaj?

Waleški princ naj se skrije pred Hoverjem, ker kaj takega princu še v glavo ne bi padlo.

Stari Washington, Jefferson, Lincoln in celo Roosevelt bi z gla-vo majal, toda vsi to so staroko-pitneži napram našemu velikemu Hoverju.

Tudi nam, navadnim zemlja-nam, se vse to Hoverjevo obnaša-nje nekam čudno zdi, toda Hover da vse to poročati v širni svet, da svet o tem piše in čita, pač zato, da more svet občudovati njegovo fino nežno pojmovanje spodobno-sti in rahločutnosti. Samo nežno čuteč človek more priti na idejo, z bojno ladjo širiti "dobro voljo" med slabimi državci Južne Amerike, in samo človek najrah-lejšega čuta spodobnosti bo z boj-no ladjo ribe lovil.

Da, finesa, tvoje ime je Hover! Tudi kak skupuh se bo našel, ki bo rekel, da tak ribiovl malo pre-več stane, ker bojna ladja stane na dan več tisočev.

Toda mi mu odgovarjamo: Kaj se ni celo Musolini z bojno ladjo v Afriko vozil? In ko se je tja pripe-ljal, ali ni Musolini celo belega ko-nja zajahal, da so se mu Afrikanci kar smejali?

Mar hoče tak skupuh reči, da quod licet Iovi non licet bovi — kar sme Jupiter, ne sme vol?

Baš nasprotno, pravimo mi: — Kar sme laški vol, sme tudi naš divni Hover; in, če naš Hover že hoče posnemati Musolina, lahko tu-di belega konja zajaše, če hoče, ka-dar v Južno Ameriko pride; pa naj se tudi južni Amerikanci malo nasmejejo, ker kadar Hover vlado nastopi, jim bo itak sapo jemalo.

Ko že opisujemo Hoverjevo opo-našanje laškega Muse, nam nehoti prihaja na misel tole: Ko je z bojno ladjo v Afriko dospel, je bil dotični del Afrike že laški.

Ali je torej, — da bo slika po-polna, — oni del Južne Amerike, kamor gre Hover z močjo in častjo imperatorja, že ameriški?

Ali se boj šele začelja, ali je boj že končan? Ha, kaj pravite? Nam se čudno zdi... presenetlo se nam zdi čudno....

POGLAVJE O SREČNEM ZAKONU

Znani dunajski phihoanalitik, zdravnik dr. W. Steskel je te dni predaval o problemu modernega zakona in je prišel do prav intere-santnih zaključkov. Zgodovinj za-ken in njegovih oblik je zelo za-nimiva. Moderni zakon stavi na intelektualiteto zakonev vse dru-gačne zahteve kakor nekdanji za-kon.

Kakšno vlogo igra v sodobnem življenju spolnost, o tem pričajo nešteti primeri strastne ljubezni pri mladini. Na drugi strani pa se kaže podobna tendenca tudi pri odraslih. Dr. Steskel vidi jamstvo za to svojo trditve v tem, da sta ljudje čim dalje iščejo in žele obnoviti mladost, kar naganja zdravnike k iskanju pomlajeval-nih metod in sredstev.

Sodobni zakon je postal navi-dezna monogamija, pravi zdravnik in pisatelj. Vprašanje srečnega zakona pa je danes že bistveno z-vprašanjem srečnega človeka. Pro-blem zakona je tako težak, zaple-ten in zamršen, da ga pač nikoli ne bo mogoče rešiti. Nemara bi kazalo poseči po sredstvih, ki bi omogočila zakon na poskušnjo in bi olajšala ločitev. Doela napad-vo pa je ameriške stališče, ki za-govarja sklepjanje zakonskih zvez v mladih letih. Samo svobodni in zreli ljudje se lahko zvežejo za živ-ljenje, kajti le pri njih se oboje-stransko izpopolnjujeta ljubezen in spoštovanje.

Taki zakoni morajo biti zgrajeni na principu ena-kih pravic i tovarštva. V srečnem zakonu ne bomo tudi nikdar našli samo enega otroka, marveč tri, štiri ali pet otrok. Iz-kušnje kažejo, da so večinoma sa-mo taki zakoni trdni in se ne raz-derejo. Modni zakoni, v katerih obiskujejo zakoneci drug drugega so prav takšna nakaza, kakor za-ken z ločenimi spalnicami. Sre-ča zakonskega življenja niči v umetnosti, ki uči ljubiti tudi sla-bosti zakonskega tovaršva.

Ovir za srečni zakon je danes nešteto. Pred vsem se je ženska zelo pomožala, kar ji jemlje ne-žnost in ščenskost. Česti vzrok ne-srečnih zakonov je iskati tudi v starostni razliki med zakonema, posebno če sta v letih daleč nara-zen. Zelo opasni so tako zvani anatični zakoni, v katerih skuša eden izmed zakoncev prediščiti drugega. Sportni zakoni so prav tako nesrečni in nedopustni, kakor zakoni med umetniki. Take zveze se rade kmalu razderejo, ker po-stanejo neznosne. V zakonu pa je baš strpljivost poglavitna važno-sti in pomena. Vzrokov, zakaj grede moške in žene narazen, je več; pri možu pride najčesteje do du-hovnega preloma, pri ženskah pa je obratno, ker prelomijo zakoa največkrat telesno.

Dr. Steskel meni slednjič, da je vsak zakon trda šola, ki zahteva dosti potrpljenja. So služaji, ko postane zakon srečen žele po mno-gih letih; seveda pa s tem še ni rešeno, da se včasih ne zgodi obrat-no, za kar imamo mnogo prime-rov. Mnogo zakonov, ki se skle-pajo v navidezni ljubezni, se kma-lu razdere. Zakaj? Zakonec se nista privadila drug na drugega in sreča izostane. Nasprotno pa se večkrat primeri, da se mož in žena, ki se v začetku ne razume-ta, z leti privadita drug na dru-gega in zaživita srečno življenje, o katerem nista niti slutila, da bo tako harmonično in lepo.

Pula koraka proti cilju, ki ga si gurno doseže...

Ob desetletnici prevrata prin-aša "Piccolo" iz Pule dopis, ki pravi: "Kljub žrtvam, ki so morale priti po neizbežni dekadenci me-sta, ki je z osvoboditvijo izvršilo nehvaležno nalogo, naloženo mu da se more geografično pozicijo Trsta izrabiti samo s povečano hi-trostjo brodot.

V prihodnji seji se bo razgo-vor nadaljeval, že iz sedanjega pa je razvidno, da Trst pod itali-jansko zvezdo ne more nikamor naprej.

ČITAJTE!

IVAN ZORMAN — slovensko-ameriški pesnik

EDEN IZMED MNOGIH ZANIMIVIH ČLANKOV, KI JIH VSEBUJE

Slovensko-Amerikanski Koledar za 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GOSPODARSTVO TRŽAŠKE-GA EMPORIJA

so razpravljali v seji tržaškega de-želnega gospodarskega sveta. Po-ročal je poslanec Banelli in pri-merjal sedanji promet z onim iz leta 1913. Tržaška trgovina pada. Trgovsko gibanje premoga je iz-izgubilo 37 odstotkov, kava 56, sladkor 48, les 55. Gre za tranzit-ne predmete, ki so zaposlovali tr-žaškega delavca in tržaško tona-žo. Velike trdke, ki so mnogo de-dale, so zasle v krizo. Izboljšanje je pričakovati od privatne inici-jative! Glede na splošno neugod-ne tržaške razmere poziva Bane-li vse činitelje trgovine, industri-je in pomorstva, da naj se zveže-je med seboj v obrambo skupnih interesov. Želel je tudi ublaženost davčnega pritiska! Vnel se je dolg razgovor. Dr. Brunner misli, da se more geografično pozicijo Trsta izrabiti samo s povečano hi-trostjo brodot.

V prihodnji seji se bo razgo-vor nadaljeval, že iz sedanjega pa je razvidno, da Trst pod itali-jansko zvezdo ne more nikamor naprej.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

W. Gross:

RAZBURLJIVO PISMO

Ko si je na hodniku oblačil sukno, je priskakljala za njim ter mu s smehljajem na ustnicah vstaknila v žep majhno pismo.

Dejala je: "To pismo odprti in prečitaj, kakor hitro prideš v urad. Objubi mi, da ga prej ne razlepiš! Oglejda jo je začudeno in potegnil pismo iz žepa.

"Kaj naj to pomeni? Kakšne navade pa uvajaš?" "Prosim te, ne govori, ampak stori, kakor ti pravim. Daj mi besedo, da se ne dotakneš pisma, dokler ne prideš v pisarno in ne sedeš zamožito!"

Peložila mu je roke na rame. V njenih očeh se je zaiskrila nežna prošnja. Kmalu je čutil še nekaj drugega. Neko odločnost volje, da nekaj stori... To da mahoma je spet vse izgubilo. Razumel ni ničesar, prav ničesar.

"Prosim te, stopi, kakor pravim!" "Dobro," je dejal, "dam ti besedo, čeprav — to moram priznati — ne razumem te zadeve. A kaj je v pismu? To bi mi lahko povedala," je pripomnil z jezo in strahom obenem.

"Razpečati zaljko in prečitaj pismo, ko prideš v urad. To je vse, kar te prosim. Drugega naj ti ne bo mar."

"Nu, da, če že mora tako biti..." "Na svidenje!" mu je rekla in se mu vrgla okrog vratu.

Izgini je iz hiše. Bil je napol zaprepačen, napol prijetno diran, a čustev, ki so ga prav za prav navdajala, si le ni umel razložiti...

Stopil je na platformo električne železnice in je razmišljati, kaj stoji v pismu. Odločnost, s katero mu je tako rekoč izsilila priznanje, da ne sme odpreti pisma, dokler ne pride v pisarno, ga je

jela spet navdajati s strahom. Še nikoli ni bila taka... Prizor je dišal po nekakšnem ultimatu. Morda je kaj zvedela o njem? Hm, če se je to zgodilo bo pač moral vzeti vse nase... Kaj pa, če bi zavrzel pismo in ga sploh ne bi odprl? Morda bi bilo te še najbolje.

Prevzela ga je da bi stopil v telefonsko kabino na ulici in poklical ženo. Bogve, kaj mu je pisala. Nemara da noče o tem govoriti z njim, ker jo je zram zaradi sebe in zaradi njega... In vse to zaradi onega površnega znanja iz njegovih mladih let... Saj ni zagrešil nič takega, da bi se moral zagovarjati! Če pa je zadnjič sprejel — svojo prijateljico iz mladih let — mu vendar ne more šteti v greh, da se je z njo ustavil in govoril. Bože moj, to stori vendar vsak gentleman... Nu, čeprav to ni grešno, je vendar nerodno. Lahko bi se ji bil izgovarjal, pa bi bilo vse pri kraju. In ne bi bilo tega pisma v žepu. Oh, ona je zvedela vse, nič ji ne ostane skriti.

Chaplinova soigralka

Dvajsetletna Virginia Cherrill bo igrala glavno žensko vlogo v bodočem Chaplinovem filmu.

SPREMENBA TELEFONSKE ŠTEVILKE

Naznajamo, da nam je spremenila telefonska uprava dosedanje tel št. Cortlandt 4687, v **BARCLAY 0380.**

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

to... Preklete pismo!! Ko se vrne domov, je ne bo več... Pobrala bo svoje stvari in šla k roditeljem, pa bo škandal! Prav tega je bilo treba!

To bo opravičevanja, prošnje, neprijetnosti! Reporterji bodo izvedeli za stvar in ga bodo prikrito smešili. Preklete vendar! Vse je končano, nič več ni moči izbiti madeža, ki ga je povzročil sam. To hlačno, tenko pisamec iz nedolžnega papirja bo pričetek novega razdobja v njegovem življenju, pričetek zakonskih preprirov, morda celo ločitve...

Otipal je pismo v žepu in pomislil: tu notri je zapisano da je vse končano...

Kakor veter je pridiral v urad, zaprl vrata in odprl pismo. V očeh so ga zbudile velike oglete črke njegove žene:

"Ne pozabi takoj telefonirati dimnikarju, naj se zgasi, da ometne ognjišče..."

Jeno Wallesz:

SESTANEK IZ SOVRAŠTVA

Malo pred dvanajsto je odhitel mladenič na promenado. Postavil se je poleg svetilke in čakal. Vedel je, da bo opoldne prišla mimo deklica, ki jo je ljubil in ki ga je zapustila. Bilo je mraz, veter je bril do kosti, toda mladenič se v zliče temu ni ganil s svojega prostora. Nemirno je opazoval cesto pred seboj in ni videl, da je od zadaj pristopil k njemu prijatelj.

"Kaj vraga iščeš na cesti ob tem vremenu?"

"Nekoga pričakujem."

"Damo?"

"Da."

"Nu, ženska, ki gre ob takim vremenu na sestanek, pač ni pri pameti."

"Ne gre za sestanek."

"Zakaj pa potem stojiš tu in čakaš?"

"Čakam na deklico, da je ne bom pozdravil."

"To je vse?"

"Da. Prišla bo mimo in jaz je ne bom pozdravil."

"Ti čakaš na Emo!"

Mladenič ni odgovoril. Prijatelj se je poslovil in je ohitil k Emi.

"Draga Ema, ali pojdete danes na promenado?"

"Saj vendar nisem blazna, da bi šla v takim vremenu na ulico."

"Hotel sem vam samo reči, da nikar ne storite tega. Na promenadi preži Ernest in čaka na vas."

"Name?"

"Da, na vas. Rekel je da čaka le zato, da vas ne bo pozdravil."

Deklica je pomislila. Nato je vzela klobuk in plašč in je odbrzela na promenado. Že od daleč je zagledala mladeniča in se je namerila naravnost proti njemu. Mladenič jo je opazoval z očmi, polnimi sovraštva in deklica je začela korake, da bi se čim delj izdalo nanjo sovraštvo, ki ji je sree prav tako ogrevale, kako najbolj ognjevit ljubavno priznanje.

Drugi in tretji dan je deklica spet prišla na promenado in mladenič jo je sprejel z enakim sovraštvom: nemo jo je premeril od nog do glave in je odšel naprej.

Četrty dan mladeniča ni bilo. Deklica je čakala, se ozirala naokoli, šla nekajkrat gor in dol in nato žalostno vzdihnila:

"Končano... Ne ljubi me več."

"Name?"

"Da, na vas. Rekel je da čaka le zato, da vas ne bo pozdravil."

Deklica je pomislila. Nato je vzela klobuk in plašč in je odbrzela na promenado. Že od daleč je zagledala mladeniča in se je namerila naravnost proti njemu. Mladenič jo je opazoval z očmi, polnimi sovraštva in deklica je začela korake, da bi se čim delj izdalo nanjo sovraštvo, ki ji je sree prav tako ogrevale, kako najbolj ognjevit ljubavno priznanje.

Drugi in tretji dan je deklica spet prišla na promenado in mladenič jo je sprejel z enakim sovraštvom: nemo jo je premeril od nog do glave in je odšel naprej.

Četrty dan mladeniča ni bilo. Deklica je čakala, se ozirala naokoli, šla nekajkrat gor in dol in nato žalostno vzdihnila:

"Končano... Ne ljubi me več."

"Name?"

"Da, na vas. Rekel je da čaka le zato, da vas ne bo pozdravil."

Deklica je pomislila. Nato je vzela klobuk in plašč in je odbrzela na promenado. Že od daleč je zagledala mladeniča in se je namerila naravnost proti njemu. Mladenič jo je opazoval z očmi, polnimi sovraštva in deklica je začela korake, da bi se čim delj izdalo nanjo sovraštvo, ki ji je sree prav tako ogrevale, kako najbolj ognjevit ljubavno priznanje.

Drugi in tretji dan je deklica spet prišla na promenado in mladenič jo je sprejel z enakim sovraštvom: nemo jo je premeril od nog do glave in je odšel naprej.

Četrty dan mladeniča ni bilo. Deklica je čakala, se ozirala naokoli, šla nekajkrat gor in dol in nato žalostno vzdihnila:

"Končano... Ne ljubi me več."

"Name?"

"Da, na vas. Rekel je da čaka le zato, da vas ne bo pozdravil."

Deklica je pomislila. Nato je vzela klobuk in plašč in je odbrzela na promenado. Že od daleč je zagledala mladeniča in se je namerila naravnost proti njemu. Mladenič jo je opazoval z očmi, polnimi sovraštva in deklica je začela korake, da bi se čim delj izdalo nanjo sovraštvo, ki ji je sree prav tako ogrevale, kako najbolj ognjevit ljubavno priznanje.

Drugi in tretji dan je deklica spet prišla na promenado in mladenič jo je sprejel z enakim sovraštvom: nemo jo je premeril od nog do glave in je odšel naprej.

Četrty dan mladeniča ni bilo. Deklica je čakala, se ozirala naokoli, šla nekajkrat gor in dol in nato žalostno vzdihnila:

"Končano... Ne ljubi me več."

"Name?"

"Da, na vas. Rekel je da čaka le zato, da vas ne bo pozdravil."

Deklica je pomislila. Nato je vzela klobuk in plašč in je odbrzela na promenado. Že od daleč je zagledala mladeniča in se je namerila naravnost proti njemu. Mladenič jo je opazoval z očmi, polnimi sovraštva in deklica je začela korake, da bi se čim delj izdalo nanjo sovraštvo, ki ji je sree prav tako ogrevale, kako najbolj ognjevit ljubavno priznanje.

Drugi in tretji dan je deklica spet prišla na promenado in mladenič jo je sprejel z enakim sovraštvom: nemo jo je premeril od nog do glave in je odšel naprej.

Četrty dan mladeniča ni bilo. Deklica je čakala, se ozirala naokoli, šla nekajkrat gor in dol in nato žalostno vzdihnila:

"Končano... Ne ljubi me več."

Ženska s čarovniškim smehljajem.

Tale reč se pa ni prigodila meni, ampak mojemu prijatelju N., ki ga imam na sumu, da je včasih nekoliko romantičen človek. Oni dan mi je pravil v kavarni, kako je to bilo.

— Prvičkrat sem jo videl, to žensko, — je pravil — tu v Ljubljani, v neki zajtrkovalnici. Poletnega jutra je bilo, tržni dan, v lokalu polno ljudi z dežele, ponajveč žensk, in ne bi je bil niti opazil, da se ni nasmehnila, ko je odhajala šla mimo mene. Ta nasmeh, človek božji, ta nasmeh!

Več, jaz žalibog nisem pesnik ali žurnalist, da bi znal tako stvar prav povedati, ampak to pa lahko rečem: Tista Monna Lisa s svojimi slavnimi smehljajem naj se kar skrije. Kar skrije se naj pred to žensko. V hipu sem začutil, tako se mi je v glavi in sren vse prevrnilo, in sem si rekel: To je ženska, ki je v stanu — Kaj bom veliko govoril! Saj ti povem, v hipu sem ponorel, jaz štiridesetletnik in, kar se tiče žensk, že vse-koz konsolidiran človek.

Kakor hipnotiziran sem bujil za njo in se vpraševal: Od kod tejo ženski ta smehljaj? Prosim te, esto navadna kmečka ženska, ni ti ne lepa: sicer mlada, zdrava in dobro raščena, a tako vsakdanje- ga obraza, da ni bil ta čarobni smehljaj z njim v nobenem pravem skladu, najmanj pa z njenimi očmi, v katerih sem tisto sekundo, ko so se bile srečale z mojimi, videl blesteti nekaj mrzlega, okrutnega...

— Meni je malo zagomazelo po hrbtu. Lepa reč! sem pomislil. Če se jaz tu pritaknem zraven, — naj se njenemu možu res kaj zgodi, bodo prišli še mene. A koveč je prišel s š. vse hujšimi stvarmi.

"Ali veste? mi je šepnjal na uho." Tudi svojega otroka je umorila... Ampak to ni bil njegov otrok. On jo je pozneje vzela, ker ga je čisto zmešala. Saj je bila zaprta talrat, pa so jo porotniki vseeno oprotili. Menda jih je tudi premotila s tistim svojim smehom..."

"Pa kakšna je ona drugače... sem vpraševal. "Ali ima tudi z drugimi moškimi kaj?"

"Hotela bi že, ampak ji ne rata. Saj se je vsak boji, te coprnice, kdor jo pozna!" je povedal kovač in srdito pogledal, iz česar sem sklepal, da je imel tudi on že kake muke z njo.

— Sicer sem pa do ti izvedel, popolnoma zadosti. Izvedel sem toliko, da me je sprejetavala z ona. Zdaj sem tudi razumel, zakaj je ta ženska poglajala konja v moj motor in zakaj se je smejala, ko sem oblezal tam ob cesti. Ona je uživala... Ta ženska je bila krivolok! In ko sem pomislil... ko sem pomislil, da sem jaz ta usta poljubil, ki so se nemara v okrutni nasladi mehjala, ko je v smrtnih krikih iztrepetavalo telesce uboge- ga otročica, njenega lastnega otročica — tedaj, prijatelj, me je obšla taka neizmerna groza, taka groza, da sem, čim je moj motor spet zdrdlal, skočil nanj, in kakor bi me preganjal furije, bežal nazaj, odkoder sem prišel, bežal proč iz bližine te nevarne ženske...

Prijatelj je koncal svojo povest in globoko zasopel. Nato sva oba dolgo molčala. Slednjič pa se je vzdramil iz svojih misli in me zbegano pogledal:

"No, kaj praviš zdaj k temu? Reci vendar kaj! Odeš me s kako pametno besedo."

Zdaj pa jaz vas vprašam go- spodje, zlasti vas od žurnaliste: Kaj naj sem na to rekel? Rekel sem, kar bi bili najbrže tudi vi na mojem mestu rekli:

"Interesantna ženska" sem rekel. "Prosim za njen naslov."

Marijin spomenik porušili.

V Gradu sta zvečer dva pijanca začela rušiti Marijin spomenik na Karlauskem trgu. Prevrnila sta s podstavka dve stranski sohi, ki sta se razbili.

Nadaljnje delo so jima preprijen v ožji in ju zapeli.

njeni vasi. Z njegovo pomočjo sem upal motor za silo popraviti. In peljala sva se. Da se ne boš spet muzal bom prav kratak: ko sem tako sedel pri njej na vozu, sem čutil, kako padam brezmočno v oblast te ženske. Obšla me je divja nepremagljiva želja poljubiti ta usta, ki so me opajala kakor šampanjec že s samimi svojimi usnevom.

— Ni se branila. In ko sva dospela v vas, sva bila že domene- na, da se pripeljem k njej, čim bo motor popravljen. Njen dom je bil še kak kilometer za vasjo. Rekla mi je, da bo sama doma... Delala sva potem s kovačem, da je znoj eurkoma lij od naju. Kovaču sem na vprašanje, kako sem se ponesrečil, povedal, da se je ženski splašil konj.

"Tako?" se je čudil. "Pa ta konj ni prav nič plašljiv."

"Ali pozante to žensko?" sem neumno vprašal kovača.

"Kaj je ne bom poznal! Saj sva z njim še prijatelja."

"Z njenim možem? Kako se pa razumeta?"

"Ho ho!" se je zakrohotal kovač, mlad velikan. "Kakor pos- la macka. Tam je boj na življe- nje in smrt. Ali bo on njo, ali pa ona njega. Ampak še najprej ona njega."

"Kaj pravite!" sem ostrel. "Kaj je takšna?"

"Hudič je to!" je siknil kovač in sunil železo v ogenj. "Ali mu bo zavidala ali ga bo pa ubila."

— Meni je malo zagomazelo po hrbtu. Lepa reč! sem pomislil. Če se jaz tu pritaknem zraven, — naj se njenemu možu res kaj zgodi, bodo prišli še mene. A koveč je prišel s š. vse hujšimi stvarmi.

"Ali veste? mi je šepnjal na uho." Tudi svojega otroka je umorila... Ampak to ni bil njegov otrok. On jo je pozneje vzela, ker ga je čisto zmešala. Saj je bila zaprta talrat, pa so jo porotniki vseeno oprotili. Menda jih je tudi premotila s tistim svojim smehom..."

"Pa kakšna je ona drugače... sem vpraševal. "Ali ima tudi z drugimi moškimi kaj?"

"Hotela bi že, ampak ji ne rata. Saj se je vsak boji, te coprnice, kdor jo pozna!" je povedal kovač in srdito pogledal, iz česar sem sklepal, da je imel tudi on že kake muke z njo.

— Sicer sem pa do ti izvedel, popolnoma zadosti. Izvedel sem toliko, da me je sprejetavala z ona. Zdaj sem tudi razumel, zakaj je ta ženska poglajala konja v moj motor in zakaj se je smejala, ko sem oblezal tam ob cesti. Ona je uživala... Ta ženska je bila krivolok! In ko sem pomislil... ko sem pomislil, da sem jaz ta usta poljubil, ki so se nemara v okrutni nasladi mehjala, ko je v smrtnih krikih iztrepetavalo telesce uboge- ga otročica, njenega lastnega otročica — tedaj, prijatelj, me je obšla taka neizmerna groza, taka groza, da sem, čim je moj motor spet zdrdlal, skočil nanj, in kakor bi me preganjal furije, bežal nazaj, odkoder sem prišel, bežal proč iz bližine te nevarne ženske...

Prijatelj je koncal svojo povest in globoko zasopel. Nato sva oba dolgo molčala. Slednjič pa se je vzdramil iz svojih misli in me zbegano pogledal:

"No, kaj praviš zdaj k temu? Reci vendar kaj! Odeš me s kako pametno besedo."

Zdaj pa jaz vas vprašam go- spodje, zlasti vas od žurnaliste: Kaj naj sem na to rekel? Rekel sem, kar bi bili najbrže tudi vi na mojem mestu rekli:

"Interesantna ženska" sem rekel. "Prosim za njen naslov."

Marijin spomenik porušili.

V Gradu sta zvečer dva pijanca začela rušiti Marijin spomenik na Karlauskem trgu. Prevrnila sta s podstavka dve stranski sohi, ki sta se razbili.

Nadaljnje delo so jima preprijen v ožji in ju zapeli.

Ob uveljavljanju nettunskih konvencij.

14. novembra sta v Rimu v pa- lači Chigi italijanski ministrski predsednik Mussolini in jugoslov- rimski poslanik Rakić izmenjala ratifikacijske listine o konvenci- jah, ki so bile sklenjene med našo državo in Italijo, in sicer: o kon- vencionah, ki so bile sklenjene in podpisane v Beogradu 14. julija ter 12. in 21. avgusta 1924., in konvencionah, ki so bile sklenjene in podpisane v Nettunu 20. julija 1925. z vsemi na nja se odnoseči- mi potami

O beograjskih konvencionah se je malo govorilo v naši javnosti, ker je istočasno zborovala v Opatiji tudi jugoslovensko-italijanska razmejitvena komisija, ki je konč- noveljavno določila mejo med obe- ma državama, pri čemer je naša država z vsemi svojimi zahtevami propadla. V razburjenju zaradi tega poraza je naša javnost sko- raj popolnoma prezrla beograjske konvencije, ki pa so v marsikate- rem pogledu veliko važnejše od leto pozneje sklenjenih in podpi- saih nettunskih konvencij.

Dne 14. julija 1924. je bila pod- pisana v Beogradu pogodba o tr- govini in plovi; podpisan je bil poseben zapisnik o italijanskih pravicah za plovo v naših vodah ter zaključni protokol.

Dne 12. avgusta istega leta je bi- lo sklenjenih in podpisanih devet konvencij, nanašajočih se na žele- zniška vprašanja, pravno pomoč itd.

Beograjska pogajanja so se zak-ljučila 21. avgusta 1924. s podpi- som konzularne konvencije, ki ob- sega tudi določbe o pravicah dr- žavljanov obeh držav na ozemlju druge pogodbenice, o pristaniških pravicah itd. V zaključnem proto- kolu je rešeno vprašanje o nase- ljevanju delniških družb in se na- haja v njem določba, da se v 50 kilometrskem območju pasu zem- ljišče ne more ne kupovati ne pro- dajati brez posebne dovoljenja.

Po sklenitvi in podpisu beograj- skih konvencij je ostalo nerešenih še cel kup medsebojnih vprašanj

zlasti tudi z ozirom na Reko. Da se vse to uredi, so se vrhila med- sebojna pogajanja v Benetkah, potem v Firenci in končno v Ri- mu, oziroma v Nettunu, kjer o bi- le 20. julija leta 1925 sklenjene in podpisane nettunske konvenci- je. Skupno so podpisali 32 kon- vencij, ki se dele na tri dele. Prvi del obsega konvencije, ki se na- našajo na ureditev vprašanih, iz- virajočih iz mirovnihih pogodb, ka- kor konvencija o predložitvi in medsebojnih zasebnopravnih ter- jatvah, o zaposlovanju tujozemke- ga delavstva, o zavarovanju ju- goslovenskega mornarstva, o re- ciprociteti glede delavskega zava- rovanja itd. Drugi del konvencij je nanaša na reška vprašanja na reško občinski imetje, na elek- trične in vodovodne naprave, na železniški promet z Reko, na pro- met v reški luki itd. Tretji del konvencij se nanaša na ureditev državljanskih odnosov reškega občanstva, na pravice jugoslov- ske narodne manjšine na Reki, ju- goslovenske jezikovne pravice pred italijanskimi oblastmi na Reki in enake pravice za italijanske op- tante na jugoslovenskem ozemlju.

V sredo 14. nov. so bile torej izmenjane ratifikacijske listine o vseh teh konvencionah. Treba je sedaj edio še, da se konvencije z vsemi dodatki razglase v obeh uradnih listih, v rimski "Gazzetti Ufficiale" in beograjskih "Služ- benih Novinah" pa stopijo v vel- javo v obeh državah.

Konvencije so sklenjene za pet let, pri čemer pa prihaja v poštev dejstvo, da so sklenjene z ozirom na rimski pakt, ki pa dospel ka- kor znano že 28. julija 1929. leta, ter morejo ostati po tem dnevu v veljavi le tedaj, če se podaljša ta pakt, na katrem temelje. Z rim- skim paktom padejo tudi beograj- ske in nettunske konvencije.

PET OKOSTNJAKOV V LE- DENI JAMI

Rusko-nemška ekspedicija, ki raziskuje Pami in je odkrila naj- večji ledenik sveta, je prišla ne- davno v okoliš zagonetne smrti ruskega raziskovalca Golovina, ki se je uaput v himalajске gore pred tridesetimi leti in se ni niti javil niti vrnil.

V višini 4000 m nad morjem so planinci našli vhod v ledeno špi- ljo. Povezali, z vrvmi so se člani ekspedicije spustili v votlino ter jo preiskali. Prišli so globoko pod goro, kjer se jim je odprla druga podzemna jama okroglih dimen- zij. Začeli so jo raziskovati in so se silno začudili, ko so naleteli na pet človeških okostnjakov. Ležali so na tleh, poleg njih pa so le- žali popisani papirji, belečnice, zarjavelo orožje moderne kon- strukcije in turistična oprema. Na nekem predmetu se je bra- lo od rje precej razjedeno ime "Golovin".

Ekspedicija si je takoj pojasni- la to najdbo. Prof. or Golovin je pred tridesetimi leti odrinil v Pamir, da bi raziskal njegove tajne. L. 1898. je ostavil Rusijo. Nikoli ni poslal pismenega ali ustnega sporočila in je spleh izgi- nil. Oblasti so poizvedovale za njim, a niso mogle nikoli doznati kaj pozitivnega.

Ruski in nemški učenjaki skle- pajo, da je Golovin s svojim spre- stvom najbrže zašel in ni našel poti nazaj. Ali pa se mu je pri- petilo nesreča, da je s tovariši vred zdrsnil s kakšnega ledenika in je oblezel v špi lji. Listi, ki so se našli, so sicer popisani, ampak tudi tako razjedeni od vlage in tako strohneli, da ni mogoče na njih ničesar prečitati. Tragedija, ki je doletela Golovinovo ek- spedicijo, je pojasnjena samo v toli- ko, kolikor zbuja sedanja najdba gotovost njene smrti. Kakšen je bil konec junaških učenjakov, te- ga pa ne bo človeški rod nikoli iz- vedel.

RAD BI IZVEDEL za naslov svo-

jih dveh bratrancev SIMON in JERNEY JARC. Leta 1920 sta bila nekje v Penna. in potem nič več ne vem o njima. Prosim rojake, če kdo kaj ve, da mi po- roča, ali pa naj se mi sama oga- sita, ker poročati imam nekaj važnega iz starega kraja.

J. Jarc, 825 W. Hemlock St., Chisholm, Minn.

(3x 1,34)

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1929

JE IZŠEL — Letos je izredno zanimiv, ker vsebuje poleg koledarja zelo zanimivo članke in povesti ter je opremljen s lepimi slikami.

Cena 50c.

BLAZNIKOVE PRATIKE

samo razposlali onim, ki so jih na- ročali.

Cena 25c.

Tudi nekaj iztisov

Vodnikovih Knjig

bomo prejeli ter jih poslali onemu, ki nam pošlje \$1.50.

STENSKI KOLEDAR

SMO RAZPOSALILI

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

30

(Nadaljevanje.)

— Prosim kaj drugega, — je rekel. — Jaz bi storil vse, da vam ugodim, Sara, razven, — z nenadno, napeto odločenostjo, — vmešavati se v tek pravice. Naj vplača vsak moč kazni za svoj lastni greh.

— To je zelo trda vera, — je odgovorila Sara.

— Trda! — Skomignil je s svojima ramama. — Mogoče je. Vendar pa je edina, v katero verjamem. Lahko noč, — je rekel ter prožil svojo roko. — Žal mi je, da ne morem storiti za Jim Brady-ja, kot prosite.

Predno je mogla Sara odgovoriti, je že odšel po stezi navzdol in eno minuto pozneje ga je skrila tema pred njenimi očmi.

Enajsto poglavje.

DVA NA OTOKU.

Prepričanje Sare, da ne bo mogoče odvrniti Garth Trenta tako lahko od kateregakoli sklepa, ki bi ga storil, je bilo v v polnem obsegu potrjeno v zadevi Black Brady-ja.

Kljub dejstvu, da se je izkazala povest moža o boleznih njegove žene popolnoma pristna in resnična, je vstrajal Trent pri tem, da mora sprejeti svojo kazen in vse, kar je mogla storiti Sara, da olajša kazen, je bila obljuba Brady-ja, da bo ona plačala vsako globo, ki bi bila naložena.

Brady pa ni bil optimističen.

— Nohene opejke ne bo za globo, Miss, — ji je povedal. — Jaz sem bil preveč pogosto pred očmi gospodi, — se je smejal. — Če pa bi hoteli nekoliko poskrbeti za Bessie tukaj, dočim bom jaz tam, bom jaz zelo hvaležen.

Njegovo napovedovanje glede položaja se je dejanski urni-čelo. Nikake opejke glob mu niso dali in tekem kratkega časa, ko so se zaprla vrata jetnišnice za njim, je pazila Sara za dobrobit njegove invalidne žene, s čemur si je pridobila neumrljivo udanost čudne duše Black Brady-ja.

Ko je bil zopet prost, je napotila Sara zelo nevoljnega lastnika Cliff hotela, da je vzel Brady-ja v svojo službo kot moža za vsakoravno delo.

Nemogoče je reči, kako je dosegla ta svoj čin, a dejstvo ostane, da ga je dosegla in mogoče se je Jane Crab poglabila v koreni-ke zadeve v njenem komentarnju glede te stvari.

— Miss Tennant ima način, ki bi pripravil celo kamenito sfingo do tega, da bi galopirala po posušeni, če bi ona hotela to.

Sfinga iz West Enda pa je bila očitno iz še bolj trdnega materijala kot pa njen ženski prototip, kajti kazal je naravnost oslovsko odpornost ter se ni hotel premakniti niti za lico, — še manj pa galopiral v smer, katero je označila Sara kot zaželjeno.

Oba sta se pripravila strašno glede te zadeve in ozačje led-nika je prevladovalo med njima tekem dobe zapora Black Brady-ja.

Garth, neoporočen zmagalet, je bil prvi, da odproi mirovna po-gajanja in par dni po opravičenju Brady-ja iz ječe, je ujel Saro v mesto.

Bila je strašno zaposlena s številnimi, majhnimi in nepotrebnimi naročili Mrs. Selwyn ter bi šla mimo njega z majhnim, ledeno-aurahim poklonom, če bi se ne ustavil direktno pred njo ter ji pomolil svoje roke.

— Dobro jutro! — je rekel, omalovažujoč hladnost svojega sprejema. — Ali sem še vedno v nemilosti? Brady se je vrnil v naročje svoje družine že pred petimi dnevi.

Nad glavo je sijalo solnce z azurnega neba, posejanega z majh-nimi, belimi oblaki, dočim je aprilska sapica, duhteča po svežem zelenju, pihala po cestah.

Izgledalo je, kot da je vesela, spomladanska atmosfera prodrla celo skozi skorjo samotarja ter prišla v njegov sistem, kajti bilo je nekaj neugnanega deškega in mladostnega na njem. Njegov vesel smehljaj je bil naravnost nalezljiv.

— Ali ne morem biti potlej nazaj? — je vprašal.

— Postavljen — kaj? — je vprašala Sara ter se skušala upira-ti nalezljivosti njegove dobre volje.

— O, well, — majhna senca se je pokazala krog njegovih oči, — nasto staro mesto kot sem ga zavzemal pred najinim sporom radi Brady-ja, — na mesto prijatelja?

Za trenutek se je obotavljala. On je postavil svojo voljo proti njeni ter zmagal in ona se je čutila razločno ogorčeno. Vedela pa je, da jo je na čuden in nepojasniv način nju prepričal. Ona je sovražila srečati hladni izraz njegovih oči, a sedaj, gnana od ne-kega občutka, katerega se je le medlo zavedala, je kapitulirala.

— To je dobro, — je rekel zadovoljno. — In pravzaprav je vse-eno, če se udaste sedaj ali pozneje, — je rekel smeje.

— Vseeno, — je odvrnila ona, — ker vem, da ste divjak.

— Jaz vem, da sem, — in se postavil s tem! Sedaj, da mi po-kažete, da v resnici mislite zopet biti prijateljica z menoj, ali bi mi dovolili, da vas veslam ven na Devils Hood Island danes popoldne? Nekdo ste mi rekli, da bi radi prišli tjakaj.

— Da, prišla bom, — je rekla. — Rada bi to storila.

Devils Hood Island je bila pečina, precej daleč proč od kopni-ne kateri se je posrečilo obdržati nad vodo, ko je morje ukrad-lo nadaljne milje od obrežja. Peščene sipine, pretrgane sumpatam od skupin surove trave, so segale navzgor od skalne obali do velike formacije, ki je dajala temu otoku svoje ime.

April je še vedno kazal svoje najbolj prijazno lice, ko je Garth Trent odprl svoj čoln od brega, se uprl v vesla ter odhitel s čolnom proti Devils Hood Islands.

Sara, udobno sklonjena med pravecatim gnezdom blazin, je po-kazala na kvadratni jrbasček precej velikega obsega, ki je stal skrit pod enim številnih sedežev.

— Kaj je ono? — je vprašala radovedno.

Oči Trenta so padle v smer njenih pogledov.

— Ono? O, to tje najin čaj. Vi vendar niste dcaunevala, da vas hočem izstradati? Jaz mislim, da bova našla vse, kar si moreva že-leti, ker je to pripravila Mrs. Judson.

Sara se mu je zasmejala v obraz.

— Kakšen pozoren mož ste! — je rekla veselo. — Predstavljajte si samotarja, ki se spomni, da je ženski nujno potreben čaj!

— Ne pripisujte mi preveč kredita v tem oziru, — se je smejal on. — Užival sem zadnje priliko, ko ste bili moj gost in vsled tega ponavljam recept.

— Celó če pustimo na stran sebični motiv, napredujete očitno, — je odvrnila ona. — Vidim, da se razvijate v popoln okras družbe v tem času.

Bog obvaruj! — je izklicnil on pobožno.

(Dalje prihajajo.)

Alphonse Daudet:

Tajnost botra Cornilla.

France Mamay, star igralec na piščalko, ki je prihajal od časa do časa k meni v vas, mi je pripo-vedal nekega večera kratko vaško dramo, koje priča je bil pred ka-kimi dvajsetimi leti moj mlini. Pripoved dobrega možička me i-ganila in skušal bom, da vam jo ponovim, kakor sem jo slišal sam.

Predstavte si pa trenutek, dra-gi čitatelji, da sedite pred majoli-ko močno dišečega vina in da vam pravi star igralec na piščalko:

Naša pokrajina, dragi gospod, ni bila zmrzom mrtev in nepoznan kraj, kakor je dan današnji. V prejšnjih časih je bilo tod veliko trgovanj z žitom in ljudje z deže-je so nam prinašali žito v mlino de-set milj naokoli. Okrog vasi so vsi griči pokriti z mlino na ve-ter. Z desne in leve strani niste videli iznad smrek drugega, kakor krila, ki so se obračala proti se-vero-zapadniku, in dolge vrste ma-lih čolov, otovorjenih z vrečami, ki so stopali po poti navzgor in navzdol: in veselje je bilo poslu-ji z višine vse božji teden boka-nje z bčji pleskanje s platnom in "hija-hot" mlinarških pomaga-čev...

Ob nedeljah so mlinarji da-jali za muškatoce. Mlinarske hčere so bile lepe, ko kraljice s svojimi čipkastimi roboi in zlati-mi krželi. Jaz sem nosil svoje piščalko s seboj in plesali smo do trdne noči farandole. Tj mlini, so bili veselje in bogastvo naše dežele.

Nesreča je hotela, da je prišlo Francozom iz Pariza na misel, da so postavili ob cesti iz Tarascona valični mlin na paro. Vse lepo, če ste šli mimo mlina, so bila vse nove! Ljudje so začeli no-čiti žito v valične mlino in ubogi mlini na veter so ostali brez dela. Ne-kaj časa so se skušali boriti, toda para je bila močnejša in gorje! — drugača za drugim so morali zapreti...

Niste več videli priha-jati malih čolov. Lepe mlinarske hčere so prodale svoje zlate krži-ce...

Ni bilo več muškatoce in ne več farandole!... Severozapadnik je pilaj zastoj, krila so mirova-lam...

In potem je bila občina ne-kega lepega dne podreti vse te zi-dine, na njihovem mestu pa so nasadili vinograde in oljke...

Pa vendar se je sredi tega po-la krepko držal samo en mlina in se pogumno še nadalje vrtel na svojem hribečku, valični mlinar-jem pred nosom. To je bil mlin starega Cornilla, tisti, kamor sva midva sedaj namenjena.

Boter Cornille je bil star mli-nar, ki je živel že 60 let med mo-ki in je bil ves narvšen za svoj poklic. Ko so začeli zidati va-lične mlino, je skoraj zblaznel. Videli smo ga, kako je tekal osem dni po vasi, zbira ljudi okrog se-be in kričal na vse grlo, da bočejo, zastrupiti vso Provanso z moko iz valičnih mlinov. "Ne hodite do-li," je vikal: "ti razbojnik! do-laj jo kruh s pomočjo pare," ki je vrazil izum, med tem, ko delam jaz s severozapadnikom in sever-nikom, ki sta božji daj!" In tem podobnih lepih besed je našel še celo množico v hvalo mlina na veter — toda nihče jih ni poslu-šal.

Tedaj se je starec v hudi jezi zaprl v svoj mlin in je živel po-polnoma sam, kakor divja zver. Celó svoje vnukinje Vivette, štiri-ri-najstletnega otroka, ni hotel imeti pri sebi, ki po smrti svojih roditeljev ni imela razen "stare-za" nikogar na svetu. Mala re-čica se je morala sama preživlja-ti in se je povsod vdajala za ne-kaj časa; na pristavi v času žet-ve, ko so redili sviloprejke in obi-rali masline. In vendar se je zde-gli, prasila sta me za mi-lo, da oče zelo ljubi tega otroka, lost, če smeta iti skupaj v mlin. V najhujšem solnen žu prehodil da bi govorila s stari-m očetom, po štiri milje peš, da jo je prišel obiskat na pristavo, kjer je dela-la, in ko je bil v njeni bližini, jo je opazoval po cele ure s solznimi očmi.

V vasi pa so mislili, da je sta-krat zaklenjena; toda stari mo-ri mlinar odločil Vivetto iz ako-žiček je pustil lestvo prislunjeno, post: in to mu ni bilo v čast, češ ko je odšel in otrokoma je ta-da pusti svojo vnukinjo, da se koj prišlo na um, da bi šla noter

vlači od pristave do pristave, iz-potavljena surovost! nakupnikov in vsemu pomanikanju mladine, ki služi. Zelo slab vtis je napra-vilo tudi to, da je tako čislal člo-vek, kakor je bil boter Cornille, človek, ki je dotlej še kaj gledal na svojo osebo, hotel se naj po-četi kakor pravi cigan, bot, z raz-trgano čepico na glavi in v raz-trganih hlačah... Tako se je zgo-dilo, da smo se srenovali zanj mi drugi stari, ko je ob nelehjah tak prihajal v cerkev; in Cornille je to tako zelo občutil, da se ni več upal vstati v navadno klop. Ve-dno je ostajal v cerkvi zadaj, med trgovanj z žitom in ljudje z deže-je so nam prinašali žito v mlin de-set milj naokoli. Okrog vasi so vsi griči pokriti z mlino na ve-ter. Z desne in leve strani niste videli iznad smrek drugega, kakor krila, ki so se obračala proti se-vero-zapadniku, in dolge vrste ma-lih čolov, otovorjenih z vrečami, ki so stopali po poti navzgor in navzdol: in veselje je bilo poslu-ji z višine vse božji teden boka-nje z bčji pleskanje s platnom in "hija-hot" mlinarških pomaga-čev...

Ob nedeljah so mlinarji da-jali za muškatoce. Mlinarske hčere so bile lepe, ko kraljice s svojimi čipkastimi roboi in zlati-mi krželi. Jaz sem nosil svoje piščalko s seboj in plesali smo do trdne noči farandole. Tj mlini, so bili veselje in bogastvo naše dežele.

Nesreča je hotela, da je prišlo Francozom iz Pariza na misel, da so postavili ob cesti iz Tarascona valični mlin na paro. Vse lepo, če ste šli mimo mlina, so bila vse nove! Ljudje so začeli no-čiti žito v valične mlino in ubogi mlini na veter so ostali brez dela. Ne-kaj časa so se skušali boriti, toda para je bila močnejša in gorje! — drugača za drugim so morali zapreti...

Niste več videli priha-jati malih čolov. Lepe mlinarske hčere so prodale svoje zlate krži-ce...

Ni bilo več muškatoce in ne več farandole!... Severozapadnik je pilaj zastoj, krila so mirova-lam...

In potem je bila občina ne-kega lepega dne podreti vse te zi-dine, na njihovem mestu pa so nasadili vinograde in oljke...

Pa vendar se je sredi tega po-la krepko držal samo en mlina in se pogumno še nadalje vrtel na svojem hribečku, valični mlinar-jem pred nosom. To je bil mlin starega Cornilla, tisti, kamor sva midva sedaj namenjena.

Boter Cornille je bil star mli-nar, ki je živel že 60 let med mo-ki in je bil ves narvšen za svoj poklic. Ko so začeli zidati va-lične mlino, je skoraj zblaznel. Videli smo ga, kako je tekal osem dni po vasi, zbira ljudi okrog se-be in kričal na vse grlo, da bočejo, zastrupiti vso Provanso z moko iz valičnih mlinov. "Ne hodite do-li," je vikal: "ti razbojnik! do-laj jo kruh s pomočjo pare," ki je vrazil izum, med tem, ko delam jaz s severozapadnikom in sever-nikom, ki sta božji daj!" In tem podobnih lepih besed je našel še celo množico v hvalo mlina na veter — toda nihče jih ni poslu-šal.

Tedaj se je starec v hudi jezi zaprl v svoj mlin in je živel po-polnoma sam, kakor divja zver. Celó svoje vnukinje Vivette, štiri-ri-najstletnega otroka, ni hotel imeti pri sebi, ki po smrti svojih roditeljev ni imela razen "stare-za" nikogar na svetu. Mala re-čica se je morala sama preživlja-ti in se je povsod vdajala za ne-kaj časa; na pristavi v času žet-ve, ko so redili sviloprejke in obi-rali masline. In vendar se je zde-gli, prasila sta me za mi-lo, da oče zelo ljubi tega otroka, lost, če smeta iti skupaj v mlin. V najhujšem solnen žu prehodil da bi govorila s stari-m očetom, po štiri milje peš, da jo je prišel obiskat na pristavo, kjer je dela-la, in ko je bil v njeni bližini, jo je opazoval po cele ure s solznimi očmi.

V vasi pa so mislili, da je sta-krat zaklenjena; toda stari mo-ri mlinar odločil Vivetto iz ako-žiček je pustil lestvo prislunjeno, post: in to mu ni bilo v čast, češ ko je odšel in otrokoma je ta-da pusti svojo vnukinjo, da se koj prišlo na um, da bi šla noter

skozi okno in malo, pogledala, kaj neki utegne biti v tem slovečem mlinu...

Nekaj nenavadnega, mlina je bil prazen! Nikjer vrče, nikjer zrna žita; niti trohice moke na stenah, niti na pajčevinah ne. Ta-di ni bilo čutiti one prijetne tople vonjave zml-tega žita, ki razžrju svoj duh po mlinu!... Ležišče je bilo pokrito s plastjo prahu in n-njem je spal veliki mršavi maček.

Tudi spodnji prostor je bil za-ten in zapuščen, slaba potelja nekaj emuj, košček kruha na stop-nici in zraven je stala troje al-četero raztrganih vreč, iz katerih se je usipal grušč in bela zemlja.

To je bila torej vsa skrivnost botra Cornilla! Ta zdrobljeni pe-sek je t-daj prevažal zvečer po cestah, da bi rešil čast svojega mlina in da bi ljudje misli, da še vedno melje moko... Ubogi mlin! Ubogi Cornille! Že zdav-naj so jima odvzeli valični mlini zadnje odjenale. Krila so se še vedno obračala, toda mlina se je vrtel prazen.

Mlada sta se vrnila vsa v solzah in sta mi pripovedovala, kaj sta videla. Sree mi je hotelo počiti, ko sem ju poslušal. Ni minute ni-sm izgubil; tekel sem k sosedom in sem jim v nekaj besedah razlo-žil stvar. Domenili smo se, da moramo vse žito, kar ga imamo po-l-hšat, neutegoma odnesti v Cor-nillev mlin. Rečeno, storjeno! Vsa vas se je vzdignila in v proce-siji smo prišli gori z oči, ki so bi-li otovorjeni z žitom, — s pravim žitom, kakršno je!

Mlin je bil na stečaj odprt... Pred vrati je sedel na vreči peska boter Cornille; glavo si je bil pod-prl z rokami in je jokal. Ko se je vrnil domov, je spoznal, da so vdrl med njegovo odločnostjo in odkrili njegovo tajnost.

"Jaz nesrečnik!" je govoril. "Sedaj mi ne ostane drugega ka-kor smrt!... Mlin je ončasčen..." In hotel je, da se mu je hotela razpočiti duša, klial svoj mlin z vsemi mogočimi imeni in mu go-voril kakor resnični osebi.

V tem trenutku so prispeli oši do ploščadi in vsi smo začeli gla-sno klicati kakor takrat, ko so bi-li le lepi časi z mlinarje:

"Glejte, mlin! Glejte botra Cornilla!..."

In vse polno vreč se je kopičilo pred vrati z vseh strani in lepo rumeno žito se je usipalo po tleh...

Boter Cornille je široko odprl oči. Zagrabl je žito v pest svo-je stare roke, napoj smeje se, napol jokaje in vmes govoreč sam pri sebi:

"To je žito!... Gospod Bog!... Zlato žito!... Dajte mi, da se ga nagledam!"

Nato se je obrnil proti nam in dejal:

"Oh, saj sem dobro vedel, da se boste vrnili k meni... Vsi last-niki valičnih mlinov so tatovi!"

Hoteli smo ga v slavnostnem iz-prevodu ponesti v vas.

"Ne, ne, dragi moji; najprej moram dati svojem mlinu jesti... Pomislite vendar, tako dolgo je že, da ni imel več ničesar pod zo-bom!"

In vsi smo imeli solze v očeh, ko smo gledali utegnega starčka, kako se je trudil na levi in na de-sni, kako je stresal iz vreč in pa-zi na mlin, med tem ko se je dro-bilo zrnje in se je dvigal drobni prah žita proti stropu.

Prav smo storili: od tistega dne nismo več pustili starega mlinarja brez dela. Nato pa je boter Cor-nille nekega dne umrl in krila na-šega poslednjega mlina so se ne-hala vrteti, takrat za vedno... Po Cornillevi smrti ni več nihče na-daljeval njegovega dela. Kaj se hoče, gospod, na tem svetu je vse minljivo. In verjeti moramo, da je minila doba mlinov na veter, kakor je minila doba ladij na Ro-danu, najhujših sodišč (za časov francoske monarhije) in žaketov z velikimi rožami." (Prevel P.-r.)

In ravno malo prej, preden sta prišla onadva gori, je odšel bo-ter Cornille. Vrata so bila dra-ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

skozi okno in malo, pogledala, kaj neki utegne biti v tem slovečem mlinu...

Nekaj nenavadnega, mlina je bil prazen! Nikjer vrče, nikjer zrna žita; niti trohice moke na stenah, niti na pajčevinah ne. Ta-di ni bilo čutiti one prijetne tople vonjave zml-tega žita, ki razžrju svoj duh po mlinu!... Ležišče je bilo pokrito s plastjo prahu in n-njem je spal veliki mršavi maček.

Tudi spodnji prostor je bil za-ten in zapuščen, slaba potelja nekaj emuj, košček kruha na stop-nici in zraven je stala troje al-četero raztrganih vreč, iz katerih se je usipal grušč in bela zemlja.

To je bila torej vsa skrivnost botra Cornilla! Ta zdrobljeni pe-sek je t-daj prevažal zvečer po cestah, da bi rešil čast svojega mlina in da bi ljudje misli, da še vedno melje moko... Ubogi mlin! Ubogi Cornille! Že zdav-naj so jima odvzeli valični mlini zadnje odjenale. Krila so se še vedno obračala, toda mlina se je vrtel prazen.

Mlada sta se vrnila vsa v solzah in sta mi pripovedovala, kaj sta videla. Sree mi je hotelo počiti, ko sem ju poslušal. Ni minute ni-sm izgubil; tekel sem k sosedom in sem jim v nekaj besedah razlo-žil stvar. Domenili smo se, da moramo vse žito, kar ga imamo po-l-hšat, neutegoma odnesti v Cor-nillev mlin. Rečeno, storjeno! Vsa vas se je vzdignila in v proce-siji smo prišli gori z oči, ki so bi-li otovorjeni z žitom, — s pravim žitom, kakršno je!

Mlin je bil na stečaj odprt... Pred vrati je sedel na vreči peska boter Cornille; glavo si je bil pod-prl z rokami in je jokal. Ko se je vrnil domov, je spoznal, da so vdrl med njegovo odločnostjo in odkrili njegovo tajnost.

"Jaz nesrečnik!" je govoril. "Sedaj mi ne ostane drugega ka-kor smrt!... Mlin je ončasčen..." In hotel je, da se mu je hotela razpočiti duša, klial svoj mlin z vsemi mogočimi imeni in mu go-voril kakor resnični osebi.

V tem trenutku so prispeli oši do ploščadi in vsi smo začeli gla-sno klicati kakor takrat, ko so bi-li le lepi časi z mlinarje:

"Glejte, mlin! Glejte botra Cornilla!..."

In vse polno vreč se je kopičilo pred vrati z vseh strani in lepo rumeno žito se je usipalo po tleh...

Boter Cornille je široko odprl oči. Zagrabl je žito v pest svo-je stare roke, napoj smeje se, napol jokaje in vmes govoreč sam pri sebi:

"To je žito!... Gospod Bog!... Zlato žito!... Dajte mi, da se ga nagledam!"

Nato se je obrnil proti nam in dejal:

"Oh, saj sem dobro vedel, da se boste vrnili k meni... Vsi last-niki valičnih mlinov so tatovi!"

Hoteli smo ga v slavnostnem iz-prevodu ponesti v vas.

"Ne, ne, dragi moji; najprej moram dati svojem mlinu jesti... Pomislite vendar, tako dolgo je že, da ni imel več ničesar pod zo-bom!"

In vsi smo imeli solze v očeh, ko smo gledali utegnega starčka, kako se je trudil na levi in na de-sni, kako je stresal iz vreč in pa-zi na mlin, med tem ko se je dro-bilo zrnje in se je dvigal drobni prah žita proti stropu.

Prav smo storili: od tistega dne nismo več pustili starega mlinarja brez dela. Nato pa je boter Cor-nille nekega dne umrl in krila na-šega poslednjega mlina so se ne-hala vrteti, takrat za vedno... Po Cornillevi smrti ni več nihče na-daljeval njegovega dela. Kaj se hoče, gospod, na tem svetu je vse minljivo. In verjeti moramo, da je minila doba mlinov na veter, kakor je minila doba ladij na Ro-danu, najhujših sodišč (za časov francoske monarhije) in žaketov z velikimi rožami." (Prevel P.-r.)

In ravno malo prej, preden sta prišla onadva gori, je odšel bo-ter Cornille. Vrata so bila dra-ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

ter Cornille. Vrata so bila dra-

Kretanje parnikov... Shipping News